

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี
ตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

เมทินี เทชะวิทยากุล

อธิการบดี

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. ๒๕๔๕

ISBN 974-04-2012-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วพ
ม ๗๒๙ค
๒๕๔๕
ฉ.๒

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี
ตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาวเมทินี เตชะวิทยากุล

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ศศ.บ., ศศ.ม.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นางวิชา คงคากุล B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นางวิชา คงคากุล B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิ้มล้อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

นางวิชา คงคากุล B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี
ตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วันที่ 3 มิถุนายน 2545

เมทินี เตชะวิทยากุล

นางสาวเมทินี เตชะวิทยากุล
ผู้วิจัย

วิจิตร เตชะวิทยากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ศศ.บ., ศศ.ม.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข ศศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วิภา คงคากุล

นางวิภา คงคากุล B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

กมลวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลปชัย กงตาล ศศ.บ., ศศ.ม. (ดนตรี)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เสียงชัย ลิ้มล้อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข ศศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

ผู้อำนวยการ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ และคำแนะนำอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุกรี เจริญสุข ดร. วิภา คงคากุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลปชัย กองตาล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิณฑะรัตน์ อาจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์ กรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และผู้ให้คำแนะนำในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณสุรติ ประพัฒน์รังษี สำหรับข้อมูลการวิจัย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลวิจัย

ขอขอบคุณ คุณพิมพ์ชนก สุวรรณธาดา สำหรับคำแนะนำ และความช่วยเหลือด้านการแปลภาษาอังกฤษ คุณเอกลักษณ์ เล้าเจริญ คุณมนัส แก้วบุชา ผู้ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ทุก ๆ ด้าน และเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณเจษฎา เสถียรสุนทร ผู้มอบความรัก กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้านคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ความรักและกำลังใจ มอบโอกาสที่ดีในการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เมทินี เตชะวิทยากุล

4036288 MSMS/M : สาขาวิชา : ดนตรี ; ศศ.ม. (ดนตรี)

คำสำคัญ : ความคาดหวัง / การเรียนดนตรี / ความพึงพอใจ

เมทนี เตชะวิทยากุล : ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (THE EXPECTATION OF PARENTS WHO SENT THEIR CHILDREN TO STUDY MUSIC AT THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC, MAHIDOL UNIVERSITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ สักดิษฐ์ หิรัญรักษ์, ศศ.บ., ศศ.ม., สุกรี เจริญสุข, กศ.บ., M.M.E., D.A.(MUSIC), วิชา ทงคากุล, B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education) 114 หน้า ISBN 974-04-2012-5

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่นมาก่อนแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 7 – 15 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีสากลในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 258 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t – test และ One Way Analysis of Variance ตอนที่สาม เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปอยู่ในระดับสูง แต่ผลการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวัง กับความพึงพอใจที่ได้รับมีความแตกต่างกัน และการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีของนักเรียนจากสถาบันอื่นต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4036288 MSMS/M : MUSIC ; M.A. (MUSIC)

KEY WORDS : EXPECTATION / LEARNING / SATISFACTION

METINEE TEACHAVITTAYAKUL : THE EXPECTATION OF PARENTS WHO SENT THEIR CHILDREN TO STUDY MUSIC AT MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE OF MUSIC, MAHIDOL UNIVERSITY. THESIS ADVISORS : SAKCHAI HIRUNRAK, B.A., M.A., SUGREE CHAROENSOOK, B.Ed., M.M.E., D.A. (MUSIC), VIPA KHONGKHAKUL, B.A., M.Mus., Ed.D. (Music Education). 114 p. ISBN 974-04-2012-5

This survey method research is concerned with a study of the expectation and the satisfaction of parents who sent their children to study music at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University. The study included a comparison between the different levels of education, income, musical ability of parents, length of time learning music and the experience of learning music from other music schools.

The sample group of this research was the parents of 258 students between the ages of 7 and 15 who studied at the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University.

The data-collection tool used in this research was a questionnaire which was made by the researcher. It was divided into three sections: (1) personal data, (2) expectation and satisfaction of the parents with the children's learning and the school's administration, and (3) the school's openness to opinions and suggestions from the parents. The data was analyzed using percentage, t-test and one way analysis of variance

The results found that parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University have a high level of expectation of the musical values imparted by the school and of the school's administration. The results showed a difference between expectation and satisfaction. The comparison of the parent's education level, income, musical ability of parents length of time learning music and the experience of learning music from other music schools were statistically no different at 0.05.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	10
แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	18
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาดนตรี	21
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การสร้างเครื่องมือ	42
การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 5 อภิปรายผล สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	66
อภิปรายผล	66
สรุปผลการวิจัย	79
ข้อเสนอแนะ	80
ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับงานวิจัย	80
ข้อเสนอแนะทั่วไป	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	88
ก. ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิ	88
ข. แบบสอบถาม	90
ค. การหาประสิทธิภาพแบบสอบถาม	101
ประวัติผู้วิจัย	107
Executive Summary	108

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	31
ตารางที่ 2	32
ตารางที่ 3	47
ตารางที่ 4	48
ตารางที่ 5	50
ตารางที่ 6	52
ตารางที่ 7	53
ตารางที่ 8	54
ตารางที่ 9	55
ตารางที่ 10	57
ตารางที่ 11	58
ตารางที่ 12	58
ตารางที่ 13	59
ตารางที่ 14	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 15	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามรายได้
ตารางที่ 16	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับรายได้
ตารางที่ 17	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามรายได้
ตารางที่ 18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับรายได้
ตารางที่ 19	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามความสามารถทางดนตรี
ตารางที่ 20	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับความสามารถทางดนตรี
ตารางที่ 21	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามความสามารถทางดนตรี
ตารางที่ 22	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับความสามารถทางดนตรี
ตารางที่ 23	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้
ตารางที่ 24	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้
ตารางที่ 25	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้
ตารางที่ 26	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้
ตารางที่ 27	แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกประสบการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับประสบการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น	63
ตารางที่ 29 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามประสบการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น	63
ตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับประสบการณ์เรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น	63
ตารางที่ 31 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามคุณค่าของคนตรี	67
ตารางที่ 32 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน	69
ตารางที่ 33 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามคุณค่าของคนตรี	70
ตารางที่ 34 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน	71
ตารางที่ 35 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามวัตถุประสงค์	74
ตารางที่ 36 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ด้านต่าง ๆ	75
ตารางที่ 37 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามวัตถุประสงค์	76
ตารางที่ 38 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ด้านต่าง ๆ	77
ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก	102

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	แสดงองค์ประกอบของทฤษฎีการกระทำทางสังคม
ภาพที่ 2	แสดงความคาดหวังที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรม

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น และมีความสัมพันธ์ทางจิตใจกับมนุษย์มาช้านานตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ดนตรีถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความสุขสบายใจใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือเพื่อประกอบการรำรำ นอกจากนี้ดนตรียังมีคุณค่าต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (หรรษา นิลวิเชียร 2535 : 195)

1. การสร้างสรรค์ (Creativity) เด็กสามารถแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยดนตรีเป็นสื่อ เด็กสามารถแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกอย่างอิสระในขณะที่เล่นดนตรี หรือเดินไปตามจังหวะเพลง
2. คุณค่าด้านสังคม (Social) ดนตรีช่วยให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การร้องเพลงด้วยกันทำให้มีความรู้สึกร่วมกัน เด็กจะรู้สึกว่าตัวเองมีค่า มีความสำคัญและประสบความสำเร็จ เพลงพื้นบ้านจะช่วยสืบต่อวัฒนธรรมจากคนรุ่นก่อนไปยังรุ่นหลัง ๆ
3. ด้านร่างกาย (Physical) ดนตรีช่วยให้เด็กได้พัฒนาการทรงตัว ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการควบคุมกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อใหญ่จะพัฒนาในขณะที่เด็กเคลื่อนไหว หรือเล่นดนตรี นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในดนตรียังช่วยให้เด็กพัฒนาการตระหนักถึงความสามารถของร่างกายตนเอง
4. ด้านสติปัญญา (Intellectual) ดนตรีเป็นเรื่องนามธรรม ต้องการกระบวนการรับรู้ การจำ และการสร้างมโนทัศน์ การสร้างความเข้าใจ และกระบวนการรับข้อมูลจะต้องอาศัยการกระทำ การหยิบจับสัมผัส การรวบรวม การรับรู้และจินตนาการ อันได้แก่ ทางโสตประสาททางจักขุ สัมผัสและการเคลื่อนไหว ประการสุดท้ายคือ จากสัญลักษณ์ทางตัวอักษรและเครื่องหมาย ดนตรีช่วยให้เด็กพัฒนาทางสติปัญญาตามคุณสมบัติข้างต้น
5. ด้านอารมณ์ (Emotional) ดนตรีคือความสนุกสนาน ดนตรีช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ ได้แสดงออกทางด้านการร้องเพลง การแสดงละคร ซึ่งช่วยปลดปล่อยพลังงาน และความเครียด เด็กได้เรียนรู้ว่าดนตรีมีทั้งเศร้า สุข ขบขัน เครียด โกรธ เห็นใจ ฯลฯ

นอกจากนี้ดนตรียังมีส่วนช่วยการพัฒนาสมอง งานวิจัยของแมทธิว ปีเตอร์สัน และคนอื่น ๆ (Mathew Peterson and others, 2000) กอร์ดอน ชอว์ (Gordon Shaw, 1999) หรือฟราน เราส์เชอร์ และกอร์ดอน ชอว์ (Frances Rauscher and Gordon Shaw, 1997) พบว่าดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาสมองของผู้เรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เนื่องจากการทำงานของสมองซีกขวาที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของระบบประสาทสัมผัส ความรู้สึก สามารถพัฒนาได้ดีจากศิลปะ จังหวะ การเคลื่อนไหว ดนตรีและจินตนาการ และการพัฒนาของสมองซีกขวานี้มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของสมองซีกซ้ายที่ทำหน้าที่ในการควบคุมเกี่ยวกับความคิด การวิเคราะห์ การคำนวณ การเรียนภาษา ทำให้กระบวนการคิดเป็นระบบ และนำไปสู่ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล การแพทย์ปัจจุบันค้นพบว่า ดนตรีที่เลือกสรรแล้วว่ามีคุณภาพทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และความถี่ของเสียง จะกระตุ้นให้สมองของมนุษย์หลั่งสารแห่งความสุข หรือ Endorphin เพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีต่อการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นระบบการไหลเวียนของโลหิต ระบบทางเดินหายใจ ระบบการย่อย ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ และระบบประสาท ดนตรียังจะช่วยเพิ่มความจำ เพิ่มสติปัญญา และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มอีกด้วย (ดุษฎี พนมยงค์ บุญทัศนกุล, 2539 : 3 – 4)

อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกมีความเชื่อว่า "ดนตรีเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเพราะดนตรีมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของบุคคล" (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2535 : 6) ดนตรีมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนทุกเพศทุกวัย ดนตรีจึงมีความจำเป็นต่อการศึกษา แต่เดิมความเชื่อของสังคมไทย ดนตรีเป็นวิชาเดินกินรำกีนข้างถนน พ่อแม่ไม่มีใครสนับสนุนให้ลูกเรียน แต่มาในปัจจุบันปรัชญาดนตรีศึกษาเริ่มเปลี่ยนไป ผู้ปกครองเริ่มให้ความสนใจในการส่งลูกเรียนดนตรีกันมากขึ้น เพราะเชื่อว่าดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ดนตรีสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนให้สมบูรณ์ และต้องการให้เด็กมีดนตรีในหัวใจ สุกรี เจริญสุข (2532 : 7) ได้แสดงทัศนะต่อความสำคัญของการศึกษาดนตรีว่า "เรียนดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพคน แล้วคนออกไปพัฒนาคุณภาพชาติ" ดังนั้น โรงเรียนดนตรีซึ่งเป็นแหล่งให้การศึกษาด้านดนตรี จึงถือได้ว่าเป็นสถาบันสำคัญแห่งหนึ่งที่มีส่วนในการพัฒนาคุณภาพคน

โรงเรียนดนตรีนอกระบบเป็นแหล่งการศึกษาดนตรีที่มีบทบาทสำคัญ และได้รับการยอมรับจากสังคม เนื่องจากมีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้สมบูรณ์กว่าโรงเรียนในระบบ ลักษณะการเรียนเป็นแบบเรียนเสริมพิเศษนอกเวลา เรียนช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง เป็นผลให้ความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อการเรียนอยู่

ในระดับสูง จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีมีหลากหลายต่างกัน ส่วนใหญ่คาดหวังให้ดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพด้านต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ และสติปัญญาของผู้เรียน ช่วยการพัฒนาสมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ เรียนดนตรีเพื่อเป็นการผ่อนคลายให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อความสนุกสนาน เป็นความรู้ ความสามารถ หรือเพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น บางรายมิได้ตั้งความคาดหวังไว้สูงเพียงแต่ต้องการให้มีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้บ้าง และบางส่วนต้องการให้บุตรหลานเรียนตามค่านิยมของสังคมซึ่งเห็นว่าวิชาดนตรีเป็นความสามารถพิเศษอย่างหนึ่ง

อีวอ มอริช (Ivor Morrish, 1972 อ้างถึงใน สุทธิยา จงสว่าง, 2539 : 3) กล่าวว่าผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียน ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษามีตัวกำหนดที่สำคัญประการหนึ่งว่า นักเรียนจะได้รับการศึกษาอย่างไร ผู้ปกครองที่มีฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณค่าในด้านการศึกษาที่แตกต่างกัน และความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมไปถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษานักเรียนด้วย และการที่ผู้ปกครองจะตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนนั้น ๆ ว่าสามารถจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการได้หรือไม่ ดังนั้น “ความคาดหวัง” จึงเป็นตัวแปรที่นับว่ามีอิทธิพลต่อโรงเรียนดนตรีพอสมควร และโรงเรียนจะละเลยตัวแปรความคาดหวังของผู้ปกครองนี้ไม่ได้

จากการสำรวจ และการสัมภาษณ์อาจารย์สอนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชน นายสุรติ ประพัฒน์รังสี ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นางสาวเอกลักษณ์ เล้าเจริญ ครูใหญ่โรงเรียนดนตรีภาวธรรม พบว่าโรงเรียนหลายแห่งประสบกับปัญหาการลาออก หรือหยุดพักการเรียนของนักเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยในแต่ละเดือน ทั้งที่ผู้เรียนยังเรียนไม่ครบตามหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดไว้ และจำนวนผู้เรียนแปรผกผันกับระดับชั้นการเรียน กล่าวคือในระดับชั้นต้นมีจำนวนมากโดยเฉพาะในกลุ่มผู้เริ่มต้นเรียน แต่จำนวนกลับลดลงเรื่อย ๆ ในระดับถัดไป และลดลงมากในระดับชั้นกลาง และชั้นสูง สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือการตัดสินใจของผู้ปกครอง ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลานที่ผู้ปกครองตั้งไว้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ได้รับ ผู้ปกครองเกิดความไม่พึงพอใจต่อการเรียนของบุตรหลาน เห็นว่าการเรียนไม่เป็นไปตามที่ตนคาดหวัง หรือผู้ปกครองไม่พอใจเมื่อเด็กไม่สามารถเล่นเครื่องดนตรี ไม่สามารถแสดงอวดต่อบุคคลอื่นหลังจากที่เรียนระยะหนึ่งตามที่ตนต้องการ ผู้ปกครองขาดความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าการเรียนของบุตรหลานไม่ก้าวหน้า โรงเรียนไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตนได้ จึงเป็นสาเหตุให้ผู้ปกครองเลิกส่งบุตรหลานเรียนดนตรี

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป เป็นโรงเรียนในความควบคุมของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เริ่มเปิดทำการสอนดนตรีแก่ผู้สนใจ บุคคลทั่วไปตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2538 โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป สอนดนตรีทุกระดับ ดนตรีสำหรับเด็กเล็กไปถึงดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ สอนการเล่นดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่เครื่องดนตรีพื้นบ้าน เครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีตะวันตก และเครื่องดนตรีสากล สอนดนตรีทุกชนิดดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีนานาชาติ ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก เป็นต้น
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดฝึกอบรมดนตรีประเภทต่าง ๆ ดนตรีสำหรับเด็ก ดนตรีบำบัดสำหรับผู้ป่วย การดูแลรักษาเครื่องดนตรี การซ่อมเครื่องดนตรี ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส และดนตรีสมัยนิยม เป็นต้น
3. เพื่อเป็นศูนย์บริการวิชาการในรูปแบบของเอกสาร เช่น วารสารเพลงดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ โน้ตเพลง คู่มือการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการดนตรี / นาฏศิลป์ เป็นต้น เสริมความรู้และพัฒนาคุณภาพทางวิชาการดนตรี สำหรับบุคคลและผู้สนใจทั่วไป
4. เพื่อให้วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นแหล่งให้คนดีมีฝีมือ ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้สนใจ และจัดพิพิธภัณฑ์จำลองสำหรับชุมชน
5. เพื่อเป็นสถานที่เรียนสำหรับผู้ที่ต้องการเตรียมความพร้อมทางดนตรีเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหน่วยงานภายใต้ความควบคุมของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นสถาบันที่มีบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีสูง สามารถให้บริการความรู้แก่สังคม นอกเหนือจากการจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแต่เพียงอย่างเดียวมีระบบการดำเนินงานต่างจากโรงเรียนดนตรีเอกชนทั่วไป มุ่งเน้นการให้บริการวิชาการดนตรีแก่ประชาชนเป็นหลักโดยมิได้มุ่งหวังผลกำไรดังเช่นโรงเรียนดนตรีเอกชนทั่วไป จึงถือได้ว่าโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นหน่วยงานต้นแบบทางการศึกษาดนตรีนอกระบบโรงเรียน

จากเหตุปัจจัยของความสำคัญด้านการเรียนดนตรีและการจัดการโรงเรียนดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาอย่างเป็นระบบถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาดนตรี และการจัดการศึกษาของโรงเรียนดนตรี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป

ไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล อาจนำไปพิจารณาเพื่อแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพตามที่เห็นสมควร ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเปรียบเทียบกับความพึงพอใจที่ได้รับจากการเรียนดนตรี และการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย ฯ ด้วยหวังว่าองค์ประกอบของความคาดหวังด้านต่าง ๆ ที่ได้จากผู้ปกครองจะเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง และโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นส่วนประกอบในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบของการศึกษาดนตรีนอกระบบ หรือนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจต่อการศึกษาดนตรีแก่ผู้ปกครอง ผู้เรียนในทิศทางที่ถูกต้อง และสามารถบริการสังคมเท่าที่วิทยาลัยพึงมีส่วนร่วม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ
- 1.2.3 เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับระดับความพึงพอใจที่ได้รับ ในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ
- 1.2.4 เปรียบเทียบความคาดหวังที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ของผู้ปกครองที่มีรายได้ ระดับการศึกษา ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรี และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่นที่แตกต่างกัน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 เป็นข้อมูลสำหรับโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียน การสอนดนตรีให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง
- 1.3.2 เป็นข้อมูลสำหรับวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการวางแผน บริการการศึกษาดนตรีแก่สังคม เพื่อป้องกันความสูญเปล่าทางการศึกษา
- 1.3.3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนดนตรีนอกระบบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

- 1.4.1 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในระดับสูง ทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ
- 1.4.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในระดับสูง ทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ
- 1.4.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และความพึงพอใจที่ได้รับ ทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 1.4.4 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 1.4.5 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 1.4.6 ผู้ปกครองที่มีความสามารถทางดนตรีต่างกัน ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 1.4.7 ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรี ณ สถาบันนี้ต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 1.4.8 ประสบการณ์เคยเรียนดนตรีของนักเรียนมาจากที่อื่น ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

- 1.5.1 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยไม่คำนึงถึงตัวแปรด้านอุปสรรคและสถานที่ของโรงเรียน
- 1.5.2 ประชากร และตัวอย่างประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนอายุระหว่าง 7-15 ปี จำนวน 258 คน ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ช่วงเดือน มีนาคม – เมษายน ปี พ.ศ. 2545

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

- 1.6.1 การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะ โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 1.6.2 กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนเฉพาะดนตรีสากลเท่านั้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือญาติที่เป็นผู้ชำระค่าเล่าเรียน หรือทำหน้าที่ดูแลนักเรียนอายุระหว่าง 7-15 ปี และตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความคาดหวัง หมายถึง ความปรารถนา หรือความตั้งใจของผู้ปกครองที่ตั้งเป้าหมายสำหรับอนาคตของบุตรหลานต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี หมายถึง ระดับความคาดหวังในด้านการพัฒนาความสามารถทางดนตรี และคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียนด้านการพัฒนาทางอารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ สติปัญญา สมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ และสุนทรียะ

ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ หมายถึง ระดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย ฯ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม ด้านการบริการชุมชน และด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ

ความพึงพอใจ หมายถึง การรับรู้ของผู้ปกครอง โดยปรากฏออกมาในลักษณะพอใจ หรือไม่พอใจต่อผลที่ได้รับจากการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อผลการเรียนดนตรีที่ได้รับในด้านการพัฒนาความสามารถทางดนตรี และด้านการพัฒนาทางอารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ สติปัญญา สมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ และสุนทรียะ

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่ได้รับต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย ฯ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม ด้านการบริการชุมชน และด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ

วิทยาลัย ฯ หมายถึง โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ผู้ปกครอง

รายได้

ระดับการศึกษา

ความสามารถทางดนตรีของครอบครัว

ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้

ประสบการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น

ตัวแปรตาม

ความคาดหวัง

ประโยชน์ต่อผู้เรียน

- การพัฒนาด้านต่าง ๆ

- ด้านอารมณ์

- ด้านสังคม

- ด้านบุคลิกภาพ

- ด้านสติปัญญา

- ด้านความคิดสร้างสรรค์

- ความสามารถทางดนตรี

- เนื้อหา, ทฤษฎี

- การปฏิบัติเครื่องดนตรี

การดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ

- ด้านการจัดการเรียนการสอน

- การเรียนการสอน

- หลักสูตร

- การวัดผล ประเมินผล

- ครูผู้สอน

- สื่อการเรียนการสอน

- ด้านการจัดกิจกรรม / การอบรม

- การเป็นแหล่งบริการวิชาการแก่ชุมชน

- การเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อระดับ

อุดมศึกษา

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่วิจัยยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาดนตรี

2.2 โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความหมายของความคาดหวัง

ความคาดหวังของมนุษย์แตกต่างกันตามอัตภาพและสถานการณ์ ความคาดหวังเป็นทั้งความหวังในระยะสั้น และความหวังในระยะยาว ซึ่งความคาดหวังนี้ย่อมทำให้พฤติกรรมของมนุษย์แตกต่างกันออกไป ในที่นี้ขอยกตัวอย่างความหมายของความคาดหวังที่มีผู้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

สิริวรรณ อัสวกุล (2528 : 13) กล่าวถึงความคาดหวังโดยคาดหวังถึงผลของความคาดหวังไว้ว่า “ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้”

พจนานุกรมของเวบสเตอร์ โดยคอลลิน (Collins 1975 : 268) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่าเป็นความมุ่งหวัง หรือคาดหวังถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าควรเกิดขึ้นโดยพิจารณา จากความเหมาะสม ความจำเป็นตามสมควรแห่งฐานะหรือสถานภาพ

ฟังก์ และวัลคแนลส์ (Funk and Wagnalls, 1963 : 239) ได้กล่าวถึงความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ว่า เป็นความเชื่อมั่นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าน่าจะมี น่าจะเป็นอย่างที่คิดไว้

เจมส์ วิทเทเกอร์ (James Whittaker, 1965 : 635) กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นวัตถุประสงค์ที่บุคคลตั้งไว้สำหรับตนเอง และเป็นสิ่งที่ตนจะพยายามจะทำให้สำเร็จ

เจเรมี ฟินน์ (Jeremy Finn, 1962 : 390) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าบุคคล หรือตนเองด้านจิตวิญญาณและจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

จากความหมายของความคาดหวังดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า ความคาดหวัง คือความคิด ความต้องการของบุคคลต่อสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นจริงในอนาคตโดยคาดคะเนผลจากความสามารถและสภาพของตน สามารถแบ่งความคาดหวังออกได้เป็น 2 แบบคือ

1. ความคาดหวังของตนเองที่มีต่อบุคคลอื่น
2. ความคาดหวังของตนเองที่มีต่อผลหรือพฤติกรรมในอนาคต

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นความคาดหวังแบบที่ 1 ดังนั้น ความคาดหวังทางการศึกษาจึงหมายถึง ความต้องการของผู้ปกครองต่อความสำเร็จทางการศึกษาในอนาคต โดยคาดคะเนจากผลสัมฤทธิ์ส่วนบุคคล ภูมิหลังของครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อม

การศึกษาเป็นกลไกหลักในสังคมที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของบุคคลทั้งในแง่สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และนำไปสู่การมีอาชีพตามที่บุคคลคาดหวังหรือปรารถนา นอกจากนั้นความสำเร็จจากระบบการศึกษายังนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความมั่นคงของชาติ ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีผลต่อความคาดหวังทางการศึกษา (Education Expectation) มีดังต่อไปนี้

1. ภูมิหลังของครอบครัว (Family Background) ตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดของขบวนการจัดช่วงชั้นทางสังคมคือระดับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคม หรือครอบครัวกับการประสบความสำเร็จ สำหรับภูมิหลังทางครอบครัวนี้ สามารถขยายออกเป็นการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และขนาดของครอบครัว ซึ่งพบว่า ลักษณะของผู้ปกครองจะมีผลกระทบต่อการบรรลุทางการศึกษาและจะมีผลต่อเนื่องไปถึงการบรรลุทางอาชีพ

นอกจากนี้ภูมิหลังทางครอบครัวยังหมายถึง เจตคติ ค่านิยม สถานภาพทางอาชีพ รายได้ของครอบครัว ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการประสบผลสำเร็จทางการศึกษาของเด็ก

2. ความสามารถทางการศึกษา (Academic Performance) ความสามารถทางการศึกษาจะพิจารณาถึงระดับสติปัญญาของเด็กว่าเป็นอย่างไร ตัวบ่งชี้ (Indicator) ที่สำคัญประการหนึ่งในการบรรลุทางการศึกษาของบุคคลในระยะยาวก็คือ คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากการศึกษาในโรงเรียน และระดับสติปัญญาจะมีผลกระทบต่อการบรรลุทางการศึกษาของนักเรียนมากกว่าอิทธิพลทางการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดาและขนาดของครอบครัว โดยความก้าวหน้าทางการศึกษาในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับนักเรียนมีระดับสติปัญญามากน้อยเพียงใด จึงกล่าวได้ว่าความสามารถทางการศึกษาของนักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนเอง

3. อิทธิพลของบุคคลที่มีความสำคัญ (Significant Other's Influence) คือบุคคลที่มีความหมายต่อตัวนักเรียน เป็นบุคคลที่นักเรียนจะเอามาเป็นแบบอย่างในการกำหนดความต้องการของตนเอง ซึ่งจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจัดกลาทางสังคม (Socialization) เกี่ยวกับค่านิยมในความสำเร็จ โดยจะพิจารณาถึงการกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวในฐานะเป็นตัวแรงอันดับแรกตั้งแต่เกิดมา โดยครอบครัวจะเป็นกลไกถ่ายทอดค่านิยมต่าง ๆ ทางสังคมสู่ตัวเด็กในระยะเริ่มแรก และเด็กจะรับค่านิยมเหล่านั้นมาเป็นของตนเอง เช่น การกระตุ้นทางการศึกษาของครูในฐานะเป็นผู้จัดกลาความคิดต่าง ๆ แก่เด็ก แผนการศึกษาของเพื่อนซึ่งจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบและอาจคล้อยตามความคิดของเพื่อน (กรรณิกา นาควัชร, 2534 : 28)

กล่าวได้ว่าความคาดหวังเป็นปัจจัยที่กำหนดความเป็นไปในอนาคตของบุคคล การที่บุคคลตั้งความคาดหวังต่อผู้อื่นไว้อย่างไรนั้นย่อมพิจารณาความสามารถ สถานภาพของตน และบุคคลที่ตนคาดหวังไว้ ดังนั้น ในเรื่องความคาดหวังทางการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกลาที่ผู้ปกครองกระทำต่อบุตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า บุคคลที่มีบทบาทมากกว่าเด็กในเรื่องความคาดหวังทางการศึกษา คือบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพราะเด็กโดยทั่วไปมักจะปฏิบัติตามความต้องการของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง

ฮิวริลล็อก (Hurlock 1973 : 191 - 194) ได้เสนอปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคาดหวังต่างกันไว้ดังนี้

1. วัฒนธรรม (Cultural Ideals) วัฒนธรรมที่แตกต่างกันส่งผลให้มาตรฐานของความคาดหวังของแต่ละบุคคลต่างกัน มาตรฐานนี้ครอบคลุมถึงระดับความสำเร็จและเจตคติต่อความสำเร็จ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นจะรับรู้ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อตนเอง และความรับผิดชอบของตนที่มีต่อสังคม การตั้งความหวังของบุคคลในแต่ละสังคมจึงต่างกันไป

2. ชนิดของครอบครัว (Kind of Family) ครอบครัวที่มีความมั่นคงมีความเป็นไปได้สูงที่จะตั้งจุดหมายในอนาคตไว้สูงกว่าบุคคลที่ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ครอบครัวที่ต้องย้ายถิ่นบ่อย ความคาดหวังหรือการวางแผนอนาคตต่อตนเองจะไม่ชัดเจนเท่ากับครอบครัวที่ไม่ต้องย้ายถิ่น

ขนาดของครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตั้งเป้าหมายด้วยเช่นกัน ครอบครัวขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะพบความสำเร็จของบุคคลในครอบครัวมากกว่าครอบครัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพราะครอบครัวขนาดเล็ก พ่อแม่สามารถจะทุ่มเท ส่งเสริม และวางแนวทางให้เด็กไปสู่ความคาดหวังได้มากกว่าเด็กในครอบครัวขนาดใหญ่

3. ชั้นทางสังคม (Ordinal Position) ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และฐานะทางเศรษฐกิจดี บิดามารดาจะตั้งความคาดหวังกับบุตรคนแรกและให้โอกาสแก่บุตรคนแรกมากที่สุด โดยเฉพาะบุตรชาย ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ บุตรคนสุดท้ายจะได้รับการส่งเสริมจากบิดามารดาและพี่ ๆ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น พี่โตขึ้นและมียานพาหนะ เพื่อให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้ขยับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น

4. วินัย (Discipline) เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะตั้งความคาดหวังที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

5. ฐานะในกลุ่ม (Group Status) ถ้าฐานะในกลุ่มของเด็กมั่นคงระดับความคาดหวังของเด็กก็จะใกล้เคียงกับความเป็นจริง แต่เด็กที่ไม่มีบทบาทสำคัญในกลุ่ม เด็กจะต้องการเลื่อนขั้นตนเองเข้าสู่ผู้นำในกลุ่มทำให้การตั้งความคาดหวังหลาย ๆ อย่างไม่อยู่บนรากฐานของความเป็นจริง ในขณะที่บุคคลที่ชอบแยกตัวเอง ความคาดหวังของกลุ่มจะมีผลต่อเขาเพียงเล็กน้อย

6. การใช้กลไกการหลบหนี (Use of Escape Mechanisms) กลไกการหลบหนีที่มีผลต่อการตั้งความหวังมากที่สุดคือการฝันกลางวัน เด็กก็จะตั้งความคาดหวังไว้ว่าจะต้องประสบความสำเร็จ และหลีกเลี่ยงความล้มเหลว โดยที่ความคาดหวังไม่ได้ตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

7. การบอกกล่าวถึงความคาดหวัง (Labelization of Aspirations) เด็กที่บอกกล่าวความคาดหวังออกมามักจะตั้งความคาดหวังของตนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงมากกว่าการที่เด็กเก็บไว้และคิดอยู่คนเดียว อย่างไรก็ตามความคาดหวังที่เด็กบอกกับเพื่อนสนิทจะเป็นลักษณะความฝัน ไม่ค่อยใกล้เคียงกับความเป็นจริงเท่ากับที่เขาบอกกับบิดามารดา ครู หรือบุคคลที่ไม่ค่อยคุ้นเคยกัน เมื่อเด็กวัยรุ่นบอกถึงความคาดหวังของตนให้บุคคลอื่นฟังจะเป็นการทำทนายให้เขาพิสูจน์ตนเอง โดยพยายามทำให้ได้ตามที่พูดไว้ เพราะเขารู้ว่าหลายคนใส่ใจในสิ่งที่เขาพูด เขาไม่ต้องการพบสายตาที่มองดูเขาด้วยความผิดหวัง

8. ความล้มเหลวและความสำเร็จในอดีต (Past Failures and Successes) บุคคลที่ประสบความสำเร็จเสมอ ๆ มีแนวโน้มที่จะต้องมีความคาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จอีกในอนาคต ในทำนองเดียวกันบุคคลที่พบความผิดหวังซ้ำ ๆ ก็มักจะคิดว่าอนาคตจะผิดหวังอีก ประสบการณ์เช่นนี้จะมีผลต่อการตั้งความคาดหวังในอนาคต ว่าบุคคลผู้นั้นจะตั้งความคาดหวังไว้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงหรือไม่เพียงใด

9. เพศ (Sex) บรรยาการของบ้านและโรงเรียนจะส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กชายตั้งความหวังสูงกว่าเด็กหญิง บิดามารดาจะคาดหวังในตัวบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง เด็กชายมักถูกกระตุ้นให้มีความคาดหวังทางการกีฬา การงานและการประกอบอาชีพ แต่เด็กหญิงมักคาดหวังที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่ม การแต่งงานซึ่งเด็กเองก็ยังไม่รู้ว่าแต่งงานเมื่อไร แต่งานกับใคร ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมหลังแต่งงานจะเป็นอย่างไร จึงเป็นเรื่องยากที่เด็กหญิงจะวางแผนในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้นเด็กหญิงจึงมีแนวโน้มที่จะตั้งจุดมุ่งหมายในระยะสั้นกว่าเด็กชาย แม้ในเรื่องการเรียน เด็กหญิงมักจะวางแผนระยะสั้น เช่น เดือนต่อเดือน

10. เชาว์ปัญญา (Intelligence) เมื่อเด็กอยู่ในกลุ่มที่มีค่านิยมต่อความสำเร็จสูง เด็กจะตั้งความคาดหวังให้ตนประสบความสำเร็จเหนือเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งอาจไม่อยู่บนรากฐานของความเป็นจริง อย่างไรก็ตามเด็กที่ฉลาดจะตั้งความคาดหวังของตนโดยอาศัยความสนใจ และความสามารถของตนมากกว่าทำตามจุดมุ่งหมายที่กลุ่มตั้งไว้ ในทางกลับกันเด็กที่ฉลาดน้อยจะตั้งความคาดหวังไว้ตามค่านิยมของกลุ่ม

11. บุคลิกภาพ (Personality) บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความคาดหวังได้หลายกรณีด้วยกัน ในเรื่องการชดเชย บุคคลที่ไม่ยอมรับตนเองจะตั้งความคาดหวังโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง เพื่อปกปิดความไม่สามารถของตน บุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองจะตั้งความคาดหวังที่สอดคล้องกับความจริงกับตน ส่วนบุคคลที่มีความวิตกกังวลต่ำมีแนวโน้มจะตั้งความคาดหวังไว้สูง เนื่องจากจะคำนึงถึงความสำเร็จของตนมากกว่าความล้มเหลว อาจมีความคาดหวังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงได้ ส่วนบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงมักวิตกกังวลกับความล้มเหลวในอดีต ทำให้มองอนาคตในแง่ดีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

ทฤษฎีสังคมประกิต (Socialization Theory)

กรีน (Green, 1964 : 127) เสนอแนวคิดทางสังคมวิทยา ซึ่งนักสังคมศาสตร์เรียกว่า “ทฤษฎีสังคมประกิต” (Socialization Theory) กล่าวว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นมนุษย์จึงจำเป็นต้องสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์บางอย่างขึ้นมาเพื่อเป็นแกนกลางร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกันในสังคมจนไม่สามารถดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไปได้ มนุษย์จึงสร้างสรรค์

วัฒนธรรมขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันของคนในสังคม และเพื่อให้สังคมสามารถดำเนินชีวิตไปได้อย่างสันติสุข วัฒนธรรมสามารถเรียนรู้และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่ง ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งได้ เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ โดยการสร้างขึ้นใหม่ การปรับปรุงของเก่าหรือยกเลิกไปเพื่อสร้างวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมา เพื่อให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของคนในสังคมยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงบางครั้งก็เป็นไปอย่างเชื่องช้า แต่บางครั้งก็เป็นไปอย่างรวดเร็ว

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคมที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมแก่สมาชิกในครอบครัว บางทีก็เรียกว่า การอบรมบ่มนิสัยเพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้แบบแผนความประพฤติ ความเชื่อและบรรทัดฐานของสังคม เช่น บิดามารดาสอนให้บุตรเรียนรู้การกิน การอยู่ การพูด การคุย รู้จักเหตุผล มารยาท และขนบธรรมเนียมในสังคม การเรียนรู้แบบนี้ นอกจากจะเป็นการรับรู้วัฒนธรรมของคนในสังคมแล้ว ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมอีกด้วย ดังนั้นกระบวนการการสังคมประกิต จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และตลอดชีวิตของคนในสังคม ซึ่งมักจะเรียกลักษณะนี้ว่าเป็นการศึกษาตลอดชีพ (Spoulding 1974: 101 – 103)

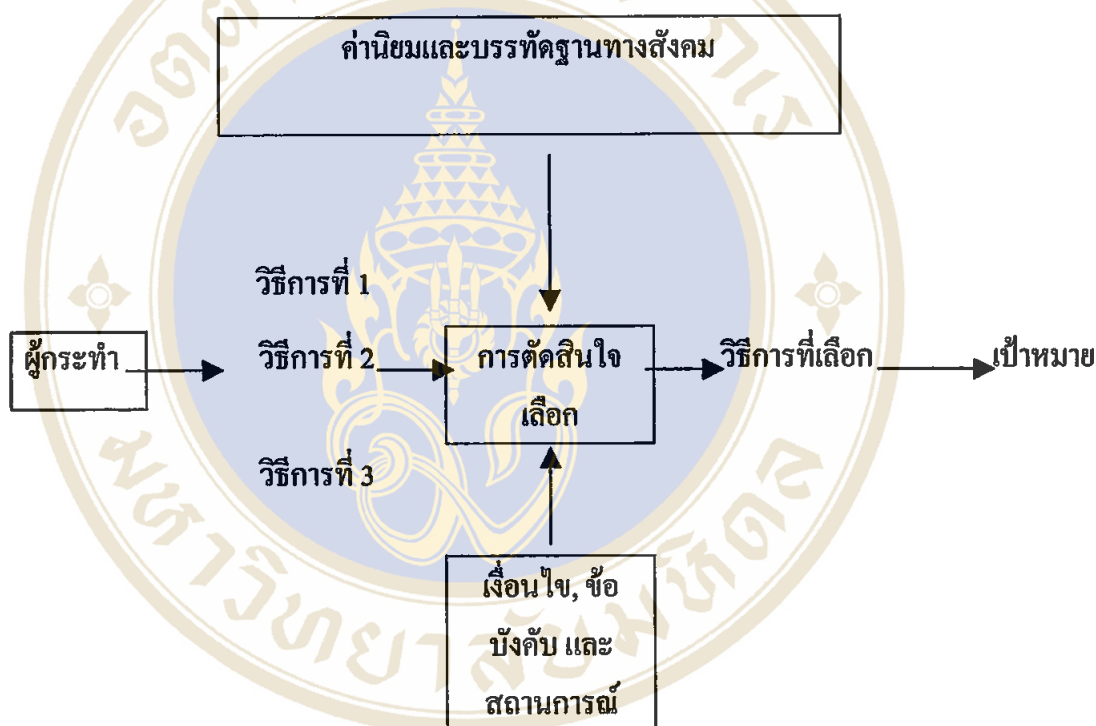
กระบวนการการสังคมประกิตนั้น การถ่ายทอดวัฒนธรรมจะประกอบไปด้วย การมีวินัยในการดำเนินกิจกรรมทางสังคม การปลูกฝังความคิด ความเชื่อ ความคาดหวัง การปลูกฝังเอกลักษณ์เฉพาะตัว การกำหนดบทบาทในสังคม และการให้ทักษะเฉพาะอย่างแก่สมาชิกในสังคม ในขณะเดียวกันสถาบันอื่นที่มีความสำคัญในการปลูกฝังวัฒนธรรม ความคิดความเชื่อ ความคาดหวัง และทัศนคติต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากครอบครัว ได้แก่ สถาบันโรงเรียน ชุมชน เพื่อนสนิท ซึ่งเป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ล้อมรอบตัวบุคคลนั้นนั่นเอง ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการการสังคมประกิตด้วยเช่นกัน (Bloom and Selznick 1973: 94 – 95)

ดังนั้นจากทฤษฎีสังคมประกิต จึงสามารถอธิบายได้ว่า ทัศนคติต่าง ๆ รวมทั้งความคาดหวัง เกิดจากการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ทฤษฎีการกระทำทางสังคม (Social action theory)

ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของพาร์สันส์ (Parsons 1945) ได้อาศัยแนวคิดการกระทำอาสาณิยม (Voluntaristic) ซึ่งประกอบด้วยสังกัปและฐานคติจากอรรถประโยชน์นิยม ปฏิฐานนิยม และจิตนิยม (Utilitarianism, positivism and idealism) มาเป็นพื้นฐาน และเขาได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะของสิ่งมีชีวิตในระบบการกระทำที่พยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีวิธีการหลาย ๆ วิธีที่จะให้เลือกอย่างสมัครใจภายใต้กฎระเบียบ (Normative constraints) และสถานการณ์ต่าง ๆ (Situational constraints action) ซึ่งองค์ประกอบในการกระทำความดังกล่าวจะประกอบด้วย

1) ผู้กระทำหมายถึง ปัจเจกบุคคลผู้แสดงพฤติกรรม 2) เป้าหมายเป็นสิ่งที่ผู้กระทำมุ่งประสงค์ 3) วิธีการต่าง ๆ ผู้กระทำจะเลือกวิธีการอย่างไรควรดูเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4) สถานการณ์จะเป็นสถานะการณ์ผู้กระทำจะต้องนำมาพิจารณาประกอบการเลือกวิธีการหนึ่งวิธีการใดในการบรรลุเป้าหมาย 5) กฎ ระเบียบเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งได้แก่ ค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมและความคิดต่าง ๆ ที่จะนำมาพิจารณาประกอบในการเลือกวิธีการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย 6) การตัดสินใจโดยสมัครใจภายใต้เงื่อนไข ข้อบังคับ และสถานการณ์ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2538: 36–37) องค์ประกอบของทฤษฎีการกระทำทางสังคมนี้สามารถเสนอเป็นภาพที่ 1 ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบของทฤษฎีการกระทำทางสังคม

จากทฤษฎีการกระทำทางสังคมนี้ สามารถอธิบายได้ว่าบุคคลจะตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขึ้นอยู่กับค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคม ตลอดจนเงื่อนไข ข้อบังคับ และสถานการณ์ ในการศึกษาเรื่องความคาดหวังทางการศึกษานั้น ผู้ปกครองจะคาดหวังต่อการบรรลุผลสำเร็จทางการศึกษาของบุตรหลานมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับ ค่านิยม คือทัศนคติและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการศึกษา บรรทัดฐานทางสังคม คือ ปัจจัยภูมิหลังของครอบครัว และบุคคล ส่วนเงื่อนไข ข้อบังคับ คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และผลการเรียน

ของนักเรียนที่ผ่านมาซึ่งจะเป็นตัวชี้ในเรื่องความก้าวหน้าทางการศึกษาได้ และสถานการณ์ คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน

ทฤษฎีอรรถประโยชน์คาดหวัง

การตัดสินใจเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่ต้องใช้อยู่ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน การตัดสินใจเกิดขึ้นในสภาพการณ์เมื่อเราต้องคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตหรือเลือกเอาระหว่างทางเลือกตั้งแต่สองทางขึ้นไป หรือเราต้องคาดการณ์จากข้อมูลที่ไม่เพียงพอ

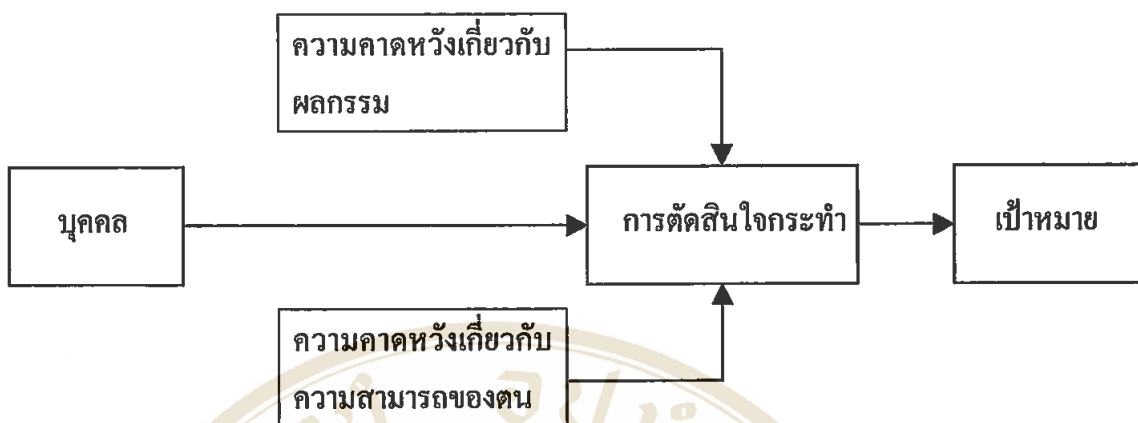
ปี ค.ศ. 1738 แดเนียล เบร์นูลลี (Daniel Bernoulli) นักคณิตศาสตร์ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเป็นทฤษฎีอรรถประโยชน์คาดหวัง (Expected Utility) มีสาระสำคัญว่า คนจะตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยการพิจารณาอรรถประโยชน์ของผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น อรรถประโยชน์ของผลที่เกิดขึ้นเป็นการประเมินค่าตามความรู้สึกของแต่ละคน (ชุมพร ขงค์กิติกุล, 2543: 573)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1977) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมว่า สิ่งที่มีมนุษย์เรียนรู้คือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ กล่าวคือ มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรมที่เกิดจากพฤติกรรม ความรู้ที่มีมนุษย์เรียนรู้เหล่านี้กลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์เอง จากการเรียนรู้ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ดังกล่าวเมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่ง มนุษย์จะอาศัยประสบการณ์ของตนคาดหวังเกี่ยวกับอีกเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมาได้ ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวลและความหวาดหวั่นต่อเหตุการณ์ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมใดหรือไม่

ความคาดหวังซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมใดหรือไม่นั้นมี 2 ชนิดคือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม (Outcome expectancy) เป็นการประมาณของบุคคลว่าพฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรมใด
2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน (Efficacy expectancy) เป็นการประมาณความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้ (ชัยพร วิชาวุธ, 2526: 23) แสดงดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความคาดหวังที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรม

บุคคลจะกระทำพฤติกรรมหนึ่งหรือไม่ขึ้นอยู่กับความคาดหวังว่า เมื่อกระทำพฤติกรรมนั้นจะได้รับผลที่ต้องการหรือไม่ และความคาดหวังว่าเรามีความสามารถพอที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เนื่องจากมนุษย์เรียนรู้ว่าการกระทำใดนำไปสู่ผลกระทบใด แต่ความสามารถของมนุษย์แต่ละคนจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ มีขีดจำกัดไม่เท่ากัน

2.1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมายดังนี้

วิลเลียมส์ ทรายกูร (2526 : 7) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนเราที่สัมพันธ์กับระบบโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายและสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกดีเลว พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

เบนจามิน บี. โวลแมน (Benjamin B. Wolman, 1975 อ้างถึงใน กรรณิการ์ จันทร์แก้ว, 2538 : 21) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

แชลลีย์ (Shelly, 1975 อ้างถึงใน ไกรสร แก้วกล้า, 2540 : 11) ได้ศึกษาความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ

สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์มักจะได้แก่ทรัพยากร (Resources) หรือสิ่งเร้า (Stimulus) การวิเคราะห์ระบบความพึงพอใจ คือ การศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นสิ่งที่ต้องการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ความพอใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน

แฮรี วอลเลสไตน์ (Harry Wallestien, 1971 อ้างถึงใน กรรณิการ์ จันทร์แก้ว, 2538 : 21) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้าย (End-State in Felling) ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชาปลิน (Chaplin, 1968 อ้างใน ไกรสร แก้วกล้า, 2540 : 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจตามความหมายของพจนานุกรมทางด้านจิตวิทยา ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าเป็นความรู้สึกของผู้มารับบริการต่อสถานบริการตามประสบการณ์ ที่ได้รับการเข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานบริการนั้นๆ

วรูม (Vroom, 1970: 102) บุคคลจะถูกกระตุ้นให้ทำอะไรก็ตามที่เพื่อที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ หรือสนองความต้องการของเขาและเขาถือว่าความต้องการนั้นเป็นสิ่งของ วรูมได้ศึกษาถึงจิตวิทยาของบุคคล และพบว่าคนที่บุคคลที่ทำอะไรก็ตามก็ตามขึ้นอยู่กับตัวแปร 4 ตัว ได้แก่

- ก. ผลตอบแทนที่เขาจะได้รับนั้นเหมาะสมกับบทบาทที่เขาครอบครองอยู่เพียงใด
- ข. ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อผลที่เขาได้รับ
- ค. เมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่นแล้ว เขาเชื่อว่าเขาจะต้องเป็นผู้ได้รับผลอันนั้น
- ง. เขามีโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ความพึงพอใจต่อสิ่งเหล่านี้จะเพิ่มมากขึ้น หากเขาได้รับผลตอบแทนเพิ่มมากขึ้น และจะลดลงเมื่อเขาได้รับผลตอบแทนลดลง แต่ถ้าหากบุคคลใดไม่สนใจสิ่งตอบแทนต่างๆ ความสัมพันธ์ทั้งหมดจะหายไป แต่ถ้าบุคคลไม่พึงพอใจต่อบุคคลที่ได้ความสัมพันธ์จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

มาสโลว์ (Maslow, 1943 citing in Victor Vroom 1970 : 27 - 41) เสนอแนวคิดลำดับความต้องการของมนุษย์ (Maslow's Hierachy of Needs) ไว้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและมีอยู่

ตลอดเวลา เมื่อมีความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะไม่มีความหมายสำหรับบุคคลนั้นอีกต่อไป ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ตั้งอยู่บนสมมติฐาน 3 ประการ คือ

1. มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนั้นจะไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น เป็นความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเสร็จสิ้นไปแล้วจะไม่เป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมอีกต่อไป
3. ความต้องการของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้น จากต่ำไปหาสูงตามลำดับในขณะที่ความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองบางส่วนแล้ว ความต้องการขั้นสูงถัดไปก็จะติดตามมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่อไป

มาสโลว์ แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ลำดับจากต่ำไปหาสูงดังนี้

1. ความต้องการของร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ที่พักอาศัย และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการคุ้มครองป้องกันภัยต่างๆ ที่จะเกิดหรืออาจจะเกิดแก่ชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ เสรีภาพ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน และสถานะทางสังคม
3. ความต้องการด้านสังคม (Social or Belonging Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีเพื่อน พรรคพวก การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองในเรื่องของความรู้ความสามารถ รวมทั้งความต้องการที่จะให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ หรือเป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม และความต้องการในด้านสถานภาพ
5. ความสำเร็จส่วนตัว (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสูงของมนุษย์ เป็นความต้องการที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดหรือความคาดหวังของตน

จากที่กล่าวมาข้างต้น มีผู้ให้คำนิยามของ “ความพึงพอใจ” แตกต่างกันไป แต่สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงการประเมินค่า ความพึง

พอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ การสังเกตความพึงพอใจสามารถสังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบ และมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติ เป็นปฏิกิริยาด้านความรู้สึกที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น และแสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลการประเมิน หรือไม่มีปฏิกิริยา คือ เฉยๆ ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นนั้น

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับดนตรี

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อตอบสนองทางด้านจิตใจ ในสมัยโบราณดนตรีถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การบวงสรวง ร่ายรำ ดนตรีมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ ซึ่งนอกเหนือจากคุณค่าทางจิตใจ ดนตรียังให้คุณค่าต่อการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ คือ การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และที่สำคัญคือ ดนตรีเป็นโสตศิลป์ที่ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านสุนทรียะ ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรีต่อไป จากความเชื่อและทัศนคติต่อดนตรีของคนในสังคม เป็นผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเรียนดนตรีเนื่องจากการคาดหวังต่อผลที่จะได้รับการเรียน ในที่นี้ขอยกตัวอย่างแนวคิดถึงความสำคัญ และคุณค่าของดนตรีไว้ดังนี้

ณรุทธ์ สุทรจิตต์ (2541: 21) กล่าวถึงคุณค่าของดนตรีที่มีต่อเด็กปฐมวัย ดังนี้

ประการแรก ดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็ก ดนตรีเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กคิดค้นทดลองและแสดงออกโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ

ประการที่สอง ดนตรีช่วยพัฒนาการตอบสนองทางอารมณ์ของเด็ก เนื่องจากประสบการณ์ดนตรีช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์

ประการที่สาม ดนตรีช่วยพัฒนาด้านปัญญา โดยเหตุที่ดนตรีเป็นสื่อที่ให้เด็กคิดและทำความเข้าใจกับเรื่องของเสียง และช่วยพัฒนาการรับรู้ ตลอดจนการเชื่อมโยงแนวคิดต่าง ๆ

ประการที่สี่ ดนตรีช่วยพัฒนาการด้านภาษา เมื่อเด็กชอบและต้องการร้องเพลง การเรียนรู้ทางด้านภาษาจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กต้องเรียนรู้ไปด้วย นอกจากนี้เด็กยังใช้ภาษาเป็นสื่อในการอธิบายความรู้สึกต่อดนตรี ซึ่งทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษามากขึ้นด้วย

ประการที่ห้า ดนตรีช่วยพัฒนาการด้านร่างกาย เนื่องจากประสบการณ์ทางดนตรีเกี่ยวข้องกับการร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเข้าจังหวะ สิ่งเหล่านี้ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อต่าง ๆ ดีขึ้น

ประการที่หก ดนตรีช่วยพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากประสบการณ์ทางดนตรีช่วยให้เด็กรู้จักและเข้าใจความรู้สึก ความสามารถของตนเอง และยังช่วยให้เด็กเข้าใจเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของตนด้วย

ประการสุดท้าย ซึ่งเป็นประการสำคัญที่สุด คือ ดนตรีซึ่งเป็นโสตศิลป์ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสุนทรีย ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรีต่อไป ดนตรีช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์สุนทรีย โดยการตอบสนองต่อองค์ประกอบดนตรี เช่น ทำนอง จังหวะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้เด็กรู้ซึ่งถึงความสวยงาม ความเต็มอิ่มในอารมณ์และความมั่งคั่งทางการรับรู้

คุณหญิง พนมยงค์ บุญทศนกุล (2539: 3 – 4) กล่าวอ้างถึงคุณค่าของดนตรีว่า การแพทย์ปัจจุบันค้นพบว่า ดนตรีที่เลือกสรรแล้วว่ามีคุณภาพทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และความถี่ของเสียง จะกระตุ้นให้สมองของมนุษย์หลั่งสารแห่งความสุข หรือ Endorphin เพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีต่อการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นระบบการไหลเวียนของโลหิต ระบบทางเดินหายใจ ระบบการย่อย ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ และระบบประสาท นอกจากนี้ดนตรียังจะช่วยเพิ่มความจำ เพิ่มสติปัญญา และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มอีกด้วย

हरररर नललवलर (2535: 195) กล่าวถึงคุณค่าของดนตรี ไว้ดังนี้

1. การสร้างสรรค์ (Creativity) เด็กสามารถแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยดนตรีเป็นสื่อ เด็กสามารถแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกอย่างอิสระในขณะที่เล่นดนตรี หรือเดินไปตามจังหวะเพลง เด็กต้องการเวลา วุฒิกวระ ทักษะ และความรู้ที่จะคิดสิ่งใหม่ ๆ ครูมีบทบาทในการส่งเสริมให้เด็กแสดงออกหลาย ๆ วิธีจากประสบการณ์เดียวกัน ให้อิสระ วัสดุอุปกรณ์ และเวลาอย่างเพียงพอแก่เด็กได้สร้างสรรค์ ยอมรับเด็กทุกคน ไม่ตัดสินหรือเปรียบเทียบผลงานเด็กกับผลงานของผู้ใหญ่ ครูไม่ควรชี้นำหรือบอกเด็กถึงวิธีการเคลื่อนไหวหรือวิธีการร้องเพลง เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกในวิธีของตนเอง

2. คุณค่าด้านสังคม (Social) ดนตรีช่วยให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การร้องเพลงด้วยกันทำให้มีความรู้สึกร่วมกัน เด็กจะรู้สึกว่าตัวเองมีค่า มีความสำคัญและประสบความสำเร็จ เพลงพื้นบ้านจะช่วยสืบต่อวัฒนธรรมจากคนรุ่นก่อนไปยังรุ่นหลัง ๆ

3. ด้านร่างกาย (Physical) ดนตรีช่วยให้เด็กได้พัฒนาการทรงตัว ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการควบคุมกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อใหญ่จะพัฒนาในขณะที่เด็กเคลื่อนไหว

ไวหุ หรือเล่นดนตรี นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในดนตรียังช่วยให้เด็กพัฒนาการตระหนักถึงความสามารถของร่างกายตนเอง

4. ด้านสติปัญญา (Intellectual) ดนตรีเป็นรื่องนามธรรม ต้องการกระบวนการรับรู้ การจำ และการสร้างมโนทัศน์ การสร้างความเข้าใจ และกระบวนการรับข้อมูลจะต้องอาศัยการกระทำ การหยิบจับสัมผัส การรวบรวม การรับรู้และจินตนาการ อันได้แก่ ทางโสตประสาททางจักขุ สัมผัสและการเคลื่อนไหว ประการสุดท้ายคือ จากสัญลักษณ์ทางตัวอักษรและเครื่องหมาย ดนตรีช่วยให้เด็กพัฒนาทางสติปัญญาตามคุณสมบัติข้างต้น

5. ด้านอารมณ์ (Emotional) ดนตรีคือความสนุกสนาน ดนตรีช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ ได้แสดงออกทางด้านการร้องเพลง การแสดงละคร ซึ่งช่วยปลดปล่อยพลังงาน และความเครียด เด็กได้เรียนรู้ว่าดนตรีมีทั้งเศร้า สุข ขบขัน เครียด โกรธ เห็นใจ ฯลฯ

พัชร วาสิวิ (2534: 38) กล่าวว่า ดนตรีเข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย ดนตรีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กในวัยนี้ก็เพราะว่าดนตรีทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเป็นสุข สนุกสนาน ทำให้เขาได้ใช้จินตนาการ ความนึกฝันส่วนตัว เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และสังคมของเด็กให้พัฒนาไปได้อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมให้ได้แสดงออกทางดนตรี เด็กจะได้พัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด จินตนาการ สังคม การสื่อความหมายและการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนลักษณะลีลาท่าทางที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี ตลอดจนเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สุกรี เจริญสุข (2532: 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่า ดนตรีเกี่ยวข้องกับศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับจริยศาสตร์ ในการที่จะขัดเกลาจิตใจคนในสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดนตรีจึงมีความสำคัญมาเป็นกระบวนการศึกษาของชีวิต “เรียนดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพคน แล้วคนออกไปพัฒนาคุณภาพชาติ”

ดนตรีเป็นรื่องของศิลปะที่เกี่ยวกับเสียง ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น อาจจะลอกเลียนเสียงมาจากธรรมชาติ หรือเสียงอะไรก็ตามแต่ นำเสียงนั้นมาเรียบเรียงให้มีระเบียบ และที่สำคัญที่สุดก็คือ ดนตรีต้องมีอารมณ์ในการที่จะสื่อไปยังผู้ฟัง ดนตรีมีธรรมชาติที่แตกต่างไปจากศิลปะแขนงอื่นๆ ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

ดนตรีเป็นสื่อทางอารมณ์ที่สามารถสัมผัสได้ด้วยหู นักภาษาศาสตร์ได้พยายามเขียนบรรยายดนตรีให้กับผู้อ่าน นักพูดได้พยายามเล่ารื่องที่เกี่ยวกับดนตรี ทั้งการเขียนบรรยาย และ

การเล่าถึงดนตรีเป็นเพียงส่วนประกอบความรู้เรื่องดนตรีเท่านั้น แต่การที่จะเข้าถึงหรือสัมผัสดนตรีได้นั้น คือการฟังดนตรีโดยตรง หูจึงเป็นอุปกรณ์ในการฟังดนตรีที่สำคัญที่สุดกว่าส่วนใด ๆ

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ดนตรีเป็นเรื่องของวัฒนธรรม และ วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมที่จะต้องศึกษาเรียนรู้ และเป็นเรื่องส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมของการกิน การนอน การอยู่และวัฒนธรรมทั้งหลายทั้งปวง วัฒนธรรมการฟังดนตรีก็เป็นเรื่องส่วนรวมของแต่ละคน ที่ซาบซึ้งพอใจดนตรีประเภทใด ชนิดใด เมื่อดนตรีเป็นเรื่องของความซาบซึ้งและพอใจส่วนรวมจึงไม่สามารถถ่ายทอดความซาบซึ้งไปยังผู้อื่นได้โดยตรง เพียงแต่เล่าสู่กันฟังหรือเขียนเล่าให้ผู้อื่นรับรู้อย่างคร่าว ๆ เท่านั้น ประสบการณ์ตรงจึงจะต้องฟังดนตรีด้วยตนเอง ดังนั้น การเขียนบรรยายตามหลังปกแผ่นเสียง ปกเทป หรือในหนังสือ หรือการพูดบรรยายดนตรีในรายการวิทยุกระจายเสียงจึงเป็นเพียงประสบการณ์อ้อม ๆ จากผู้อื่นเท่านั้น ประสบการณ์ตรงทางดนตรีจึงต้องฟังดนตรี หรือบรรเลงดนตรีด้วยตนเอง

ดนตรีเป็นเรื่องของสุนทรียะ ดนตรีเป็นเรื่องของสุนทรียศาสตร์ว่าด้วยความไพเราะ ความไพเราะนั้นไม่มีเขตแบ่งปันว่าจะเป็นสมบัติของใคร แต่ความไพเราะจะเป็นของทุกคนที่ใคร ๆ ก็สามารถซาบซึ้งได้ ไม่มีขอบเขตความเป็นชาติ ผิวพรรณ เขตแดนมาวากัน ดังนั้นความไพเราะสามารถเกิดขึ้นกับใครเมื่อใดก็ได้ ความไพเราะของดนตรีสามารถเกิดขึ้นได้ทันทีทันใดเมื่อใดก็ได้ทุกขณะและเราไม่สามารถที่จะเตรียมตัวเพื่อความไพเราะได้

ความไพเราะของดนตรีไม่สามารถวัดได้ด้วยไอคิว หรือระบบการวัดผลที่อาศัยตัวเลขว่ามีความไพเราะกี่เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากความไพเราะของดนตรีเป็นเรื่องของความรู้สึกที่สามารถเกิดขึ้นได้รับทุกคน ทุกระดับ ทุกชนชั้น ความไพเราะทางดนตรีวัดได้จากประสบการณ์ทางสุนทรียะ จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเฉพาะบุคคล อย่างเช่นคำพูดที่ว่า “รักคุณเท่าฟ้า” ทุกคนต่างก็รู้ว่าฟ้านั้นกว้างใหญ่ แต่ความกว้างใหญ่ของฟ้าในแต่ละคนต่างขนาดกันออกไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางสุนทรียะ และประสบการณ์ของชีวิตของแต่ละคน

ดนตรีเป็นเรื่องของอารมณ์ ดนตรีเป็นเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ ดนตรีเป็นการระบายสีสัมผัสแห่งเสียง (tone color) ลงบนความเงียบ เสียงดนตรีจะออกมาอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับเจ้าของอารมณ์ที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นเสียง ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างเสียงรบกวนกับเสียงดนตรีอยู่ที่อารมณ์ผู้ประพันธ์เพลง ที่จะใส่อารมณ์ลงไปโน้ตเพลงตามที่ตนต้องการ ผู้บรรเลงก็ถ่ายทอดอารมณ์จากผู้ประพันธ์ลงบนเครื่องดนตรี ผลที่กระทบต่อผู้ฟังก็คือเสียงดนตรีที่ประกอบขึ้นด้วยอารมณ์ของผู้ประพันธ์บวกกับความสามารถของนักดนตรีที่จะถ่ายทอดได้ถึงอารมณ์หรือไม่

ดนตรีเป็นเรื่องของศาสตร์ นอกจากดนตรีจะเป็นเรื่องของศิลปะแล้ว ขณะเดียวกัน ดนตรีเป็นเรื่องของศาสตร์ด้วย ดนตรีว่าด้วยเรื่องของความรู้ วิธีการระบายเสียง ศาสตร์ของดนตรี

สามารถเรียนรู้ได้โดยการจำ การท่อง การอ่าน การเล่า การลอกเลียน การคิดหาเหตุผล เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเมื่อรู้เกี่ยวกับศาสตร์ทางดนตรีแล้วจะสามารถเข้าถึงความไพเราะได้เสมอ เพียงแต่ว่าศาสตร์จะเป็นเครื่องช่วยให้สามารถเข้าถึงความไพเราะของดนตรีง่ายขึ้น (สุกรี เจริญสุข, 2532: 1 – 3)

เบอร์ไมสเตอร์ (Burmeister, 1958: 219) กล่าวว่า “ดนตรี” มีวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทางด้านสุนทรีย์ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเพื่อพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน

บรอกเกิลเฮิสต์ (Brocklehurst, 1971: 4) กล่าวถึงคุณค่าของดนตรีว่า “คุณค่าของประสบการณ์ทางดนตรี เป็นผลรวมทางด้านทักษะ คุณภาพ และการพัฒนาส่วนตัวในเรื่องอารมณ์ สติ ปัญญา ร่างกาย และสังคมของผู้เรียน”

ดอน แคมป์เบลล์ (Don Campbell, 1997) ได้รวบรวมผลจากการค้นคว้าของตนเอง และนักวิจัยท่านอื่น สามารถสรุปพลังของดนตรี (Power of Music) ได้ดังนี้

1. ดนตรีเป็นความสามารถด้านหนึ่งของมนุษย์ และมีผลต่อการพัฒนาด้านอารมณ์ และจิตใจ
2. ดนตรีช่วยกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาของ Lozanov พบว่า ดนตรียุคบาโรกท่วงทำนองช้า ๆ (จังหวะประมาณ 64 จังหวะต่อนาที) สามารถชักนำเด็กนักเรียนให้เข้าสู่สภาวะที่ผ่อนคลาย และมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ที่ดี
3. ดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สร้างความเชื่อมั่น พัฒนาทักษะทางด้านสังคม เพิ่มทักษะด้านการรับรู้ และทักษะด้านการปฏิบัติ
4. ดนตรีช่วยให้ความมั่นคงทางจิตใจ ดนตรีมีส่วนช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลาย สบายใจ สนุกสนาน อึกเขิม เข้มแข็ง ขึ้นอยู่กับชนิดของบทเพลงที่ได้ฟัง
5. ดนตรีช่วยในการบำบัดรักษา เนื่องจากดนตรีมีผลต่อความรู้สึก ระบบการทำงานของร่างกาย เช่น
 - ดนตรีช่วยลด และปรับระดับคลื่นสมอง ดนตรีท่วงทำนองช้า ดนตรีในยุคบาโรก หรือเนวนิวเอจ (New Age) ช่วยลดระดับคลื่นสมอง และในสภาวะที่คลื่นสมองต่ำ (คลื่นเดลต้า) จะช่วยให้เกิดความรู้สึกที่สงบ ผ่อนคลาย
 - การเล่นดนตรีช่วยให้เกิดความสมดุลของการทำงานของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา และระบบความคิดในขณะที่เล่นดนตรีเป็นพื้นฐานของ

กระบวนการคิดสร้างสรรค์

- คนตรามีผลต่อระบบการหายใจ
- คนตรามีผลต่อระบบการเดินของหัวใจ และระบบหมุนเวียนเลือด
- คนตรามีผลต่อการลดความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว
- คนตรามีผลต่ออุณหภูมิของร่างกาย
- คนตรียังช่วยเพิ่มระดับ Endorphin

การศึกษาคนตรียังช่วยในการเตรียมความพร้อมของเด็กสำหรับอนาคต คนตรียังทำให้เด็กมีโอกาสได้รับประสบการณ์พิเศษ ที่ช่วยพัฒนาทักษะที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร ความเชื่อมั่นเป็นตัวของตัวเอง ความคิดสร้างสรรค์ การจินตนาการ และการประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ เนื่องจากเด็กที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีได้รับโอกาสพิเศษในการสร้างประสบการณ์ภายในตนเอง คนตรียังช่วยพัฒนาการคิดและการตัดสินใจ เพราะในขณะที่ปฏิบัติดนตรี เด็กต้องเปลี่ยนระบบความคิดไปสู่การปฏิบัติ ต้องมีความรอบคอบ ระมัดระวังควบคู่ไปกับการตอบสนองทางกายภาพ และมีส่วนช่วยสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม ร้อยละ 95 ของความคิดเห็นของชาวอเมริกันจากการสำรวจของแกลลอปให้ความเห็นด้วยว่าการร่วมกิจกรรมวงของโรงเรียนมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม (Feldstein, S., and Pereiro, F., 1999 : 2)

2.2 โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2432 ภายใต้ชื่อ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ภายหลังได้รับพระราชทานชื่อเป็นมหาวิทยาลัยมหิดล ตามพระนามใน “สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรยอดยวรางกูร” เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2512 เพื่อเอื้ออำนวยให้มหาวิทยาลัยได้ขยายการจัดการศึกษาดังกว้างขวางและครอบคลุมสาขาวิชาการที่เป็นศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศ

ในปีการศึกษา 2532 มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แผนกวัฒนธรรมดนตรี โดยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท และในปีการศึกษา 2536 ได้จัดตั้ง “สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดนตรี” ขึ้นภายใต้บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 2 แผนกวิชา คือ ดนตรีศึกษาและดนตรีวิทยา

ต่อมามหาวิทยาลัยมหิดลมีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เพื่อจัดการการสอนดนตรีในระดับปริญญาตรี โดยอธิการบดี ศาสตราจารย์นายแพทย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2536 ชื่อ “วิทยาลัยดุริยางคศิลป์” เป็นชื่อที่ศาสตราจารย์นายแพทย์อดุลย์ วิริยเวชกุล เป็นผู้เสนอและเป็นที่ยอมรับ หมายถึงวิทยาลัยดนตรีที่มุ่งสร้างนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นดนตรี เป็นวิทยาลัยของผู้ที่มีศิลปะทางดนตรี

วันที่ 1 มิถุนายน 2538 เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ครบ 50 ปี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์โดยสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นชอบเสนอโครงการก่อสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ และได้รับพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่ออาคาร “ภูมิพลสังคีต” และประดับตราสัญลักษณ์ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

วันที่ 23 ธันวาคม 2538 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้เปิดโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปขึ้น ณ ศูนย์การค้าเสรีเซ็นเตอร์ เพื่อบริการวิชาดนตรีสำหรับประชาชนโดยมีโครงการวิจัยพรสวรรค์ศึกษารับรอง ซึ่งมีผู้ปกครองและผู้สนใจเข้าศึกษาในโครงการจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือได้พัฒนาการศึกษาดนตรีของเด็กตั้งแต่เล็ก และสร้างบรรยากาศดนตรีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

ในปี 2539 อธิการบดี ศาสตราจารย์นายแพทย์ อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้พัฒนาโครงการจัดตั้งวิทยาลัยดุริยางคศิลป์เป็นวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งในกำกับมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้ขยายการศึกษาดนตรีกว้างขวางขึ้น ทั้งการศึกษาและกิจกรรมดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนและวิจัยดนตรีทุกสาขา ได้จัดการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป หลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

ปี พ.ศ. 2541 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นปีการศึกษาแรก ใน 4 แขนงวิชา ได้แก่ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก และ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีดนตรี และได้ทำการโอนนักศึกษาสาขาวิชาดนตรี แขนงวิชาดนตรีศึกษา และ ดนตรีวิทยาระดับบัณฑิตศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย และ ปี พ.ศ. 2542 ได้เปิดแขนงวิชาดนตรีปฏิบัติขึ้นเป็นแขนงวิชาใหม่ของการศึกษาดนตรีระดับปริญญาโท

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีผลงานและได้จัดกิจกรรมทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ อาทิ งานประลองปีพาทย์ เริ่มเมื่อปี 2537 และปี 2539 โดยวางโครงการไว้ว่าจะจัดขึ้นทุก 2 ปี งานประกวดเยาวชนดนตรีแห่งประเทศไทย เริ่มเมื่อปี 2540 ซึ่งจัดขึ้นทุกปีในเดือนมกราคม การประกวดดุริยางค์เครื่องเป่านานาชาติซึ่งถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เริ่มเมื่อปี 2542 เป็นต้น สำหรับรายการแสดงดนตรีมีทั้งของนักศึกษา อาจารย์และศิลปินรับเชิญจำนวนมาก

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้จัดการสัมมนา การประชุมทางวิชาการดนตรี ออกวารสารวิชาการ เพลงดนตรี ซึ่งดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

“โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป” มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University” เป็นโครงการที่จัดการเรียนการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการทางการศึกษา การสร้างและพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านดนตรี และเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ผู้ที่อยากจะเรียนดนตรีในระดับสูงต่อไป

เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2538 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้เปิดโครงการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป ขึ้น ณ ศูนย์การค้าเสรีเซ็นเตอร์ เป็นการบริการวิชาการดนตรีสำหรับประชาชนโดยมีโครงการวิจัยพระสวรรคคีการรองรับ ซึ่งมีผู้ปกครองและผู้สนใจเข้าศึกษาในโครงการจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ได้พัฒนาการศึกษาดนตรีของเด็กตั้งแต่เล็ก และสร้างบรรยากาศดนตรีให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

วิทยาลัย ฯ ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อร่างหลักสูตร และวางโครงสร้างบริหารจัดการระบบการเรียนส่วนใหญ่จัดให้เรียนแบบตัวต่อตัว แบ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้นรายชั่วโมง และหลักสูตรระยะยาวเป็นภาคการศึกษาขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดสอนวิชาดนตรีทุกเครื่องมือ ทุกระดับชั้น

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบด้วยบุคลากร 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามนโยบายของวิทยาลัย โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบ ฝ่ายวิชาการ มีอาจารย์ประจำทำหน้าที่พัฒนาเรื่องหลักสูตร นำนโยบายด้านจัดการศึกษา และดูแลคุณภาพการสอนดนตรีของโครงการ โดยมีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ฝ่ายจัดการ มีพนักงานของวิทยาลัยเป็นผู้ดูแลและจัดการกิจกรรม และกิจการของวิทยาลัยให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ และอาจารย์พิเศษ เป็นอาจารย์เฉพาะวิชา เฉพาะเครื่องมือ ทำหน้าที่สอนพิเศษในโครงการ

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากจะมีการสอนดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปแล้ว ยังได้จัดกิจกรรมดนตรีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาคนตรีในสังคมไทยหลายกิจกรรมด้วยกัน อาทิ การแสดงดนตรีเที่ยงวัน การเชิญนักดนตรีจากต่างประเทศมาแสดง การจัดประกวดเยาวชนคนตรีแห่งประเทศไทย ผลิตรายการโทรทัศน์ดนตรีสำหรับเด็กรายการ “เสียงใสใจสะอาด” เป็นต้น

ปัจจุบันโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีนักเรียนประมาณ 1,200 คน มีครูประจำ 13 คน มีครูพิเศษ 76 คน มีพนักงานประจำ 13 คน มีห้องเรียนเดี่ยว 39 ห้อง มีห้องครูประจำการ 9 ห้อง มีห้องเรียนรวม 4 ห้อง ห้องโถงสำหรับการแสดง 1 ห้อง สถานที่ตั้งของโครงการอยู่ ณ ชั้น 3 ศูนย์การค้าเสรีเซ็นเตอร์ 12/90 ถนนศรีนครินทร์ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ (662) 7460202-5 โทรสาร (662) 7460206

วัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป

1. เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป สอนดนตรีทุกระดับ ดนตรีสำหรับเด็กเล็กไปถึงดนตรีสำหรับผู้สูงอายุ สอนการเล่นดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่เครื่องดนตรีพื้นบ้าน เครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีตะวันตก และเครื่องดนตรีสากล สอนดนตรีทุกชนิดดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีนานาชาติ ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก เป็นต้น
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดฝึกอบรมดนตรีประเภทต่าง ๆ ดนตรีสำหรับเด็ก ดนตรีบำบัดสำหรับผู้ป่วย การดูแลรักษาเครื่องดนตรี การซ่อมเครื่องดนตรี ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส และดนตรีสมัยนิยม เป็นต้น
3. เพื่อเป็นศูนย์บริการวิชาการในรูปแบบของเอกสาร เช่น วารสารเพลงดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ โน้ตเพลง คู่มือการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการดนตรี / นาฏศิลป์ เป็นต้น เสริมความรู้และพัฒนาคุณภาพทางวิชาการดนตรี สำหรับบุคคลและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป
4. เพื่อให้วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นแหล่งให้คนคิมีฝีมือ ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ และจัดพิพิธภัณฑ์จำลองสำหรับชุมชน
5. เพื่อเป็นสถานที่เรียนสำหรับผู้ที่ต้องการเตรียมความพร้อมทางดนตรีเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ

ระบบการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตร

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปจัดการเรียนการสอนเป็นภาคเรียน 1 ภาคเรียน เท่ากับการเรียน 12 ครั้ง (เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง) แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร คือ

1. ระบบการเรียนแบบมีวุฒิปัตร์ (Certificate Program)
2. ระบบการเรียนแบบไม่มีวุฒิปัตร์ (Non – Certificate Program)

ระบบการเรียนแบบมีวุฒิปัตร์

สถาบันได้จัดหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนไว้โดยเฉพาะในแต่ละเครื่องมือ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่อง มีการจัดระเบียบวิธีวัดและประเมินผลการเรียนตามระยะเวลาเรียนที่แน่นอน โดยเน้นให้ผู้เรียนเข้าสอบตามช่วงเวลาที่กำหนด ตลอดจนรายวิชาที่กำหนด และนักเรียนต้องสอบผ่านได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงจะมีสิทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนต่อในภาคเรียนชั้นสูงต่อไป และจะได้รับวุฒิปัตร์ตามระดับการเรียนที่นักเรียนสอบผ่าน นอกจากนั้น หาก

พบว่านักเรียนสอบไม่ผ่าน โดยมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนมิได้มีความตั้งใจในการเรียนเพียงพอ ครูผู้สอนจะขอให้นักเรียนผู้นั้น พ้นสภาพนักเรียนของสถาบันได้โดยได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา

ทางสถาบันได้จัดการเรียนในระบบมิวสิกบัตร์ ให้อยู่ในช่วงอายุที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการศึกษาตามระบบนี้ หากนักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุดังกล่าวนี้ มีความจำเป็นอื่นใดที่ไม่สามารถเรียนตามหลักสูตรได้ จะต้องร้องขอเป็นกรณีพิเศษ

สถาบันจะจัดให้เข้าเรียนในระบบมิวสิกบัตร์ โดยอัตโนมัติตามอายุดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์อายุของผู้เรียนรายวิชาต่างๆ ในระบบมิวสิกบัตร์

วิชา	ช่วงอายุ
เปียโน	5 – 18 ปี
เครื่องลมและเครื่องกระทบ	13 – 20 ปี
ดนตรีไทย	7 – 18 ปี
ไวโอลิน	7 – 18 ปี
ขับร้องสากล	15 – 21 ปี
กีตาร์	13 – 18 ปี

ระบบการเรียนแบบไม่มีวุฒิบัตร

เป็นระบบการเรียนที่เรียงลำดับวัตถุประสงค์ตามระบบแรกทุกประการ มีความแตกต่างที่การวัดและประเมินผลจะไม่เน้นให้นักเรียนต้องสอบ หากแต่ครูผู้สอนจะเป็นผู้พิจารณาจากการเรียนในแต่ละครั้ง ว่านักเรียนสามารถผ่านวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ ระบบนี้ไม่เหมาะสำหรับนักเรียนในช่วงอายุตามตารางในระบบมิวสิกบัตร์ เนื่องจากจะทำให้ผลการเรียนไม่สัมฤทธิ์ผลตามเวลาอันควร

การจัดหน่วยกิต / ค่าเล่าเรียน

ในการเรียน 1 หน่วยกิต สถาบันจัดให้นักเรียน เรียนครั้งละ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 12 ครั้ง คิดเป็น 1 ภาคเรียน บางวิชาที่จัดเป็น 0.5 หน่วยกิต คือวิชาที่เรียนครั้งละครึ่งชั่วโมง (หรือเรียน 6 ครั้งๆ ละ 1 ชั่วโมงในบางกรณี) สถาบันจะเก็บค่าเรียนเต็มภาคเรียน เมื่อนักเรียนมาขอลงทะเบียน มีอัตราค่าเล่าเรียนดังตารางนี้

ตารางที่ 2 ค่าเรียนจำแนกตามประเภทการเรียนและระดับชั้นเรียน

ประเภทการเรียน	ขั้นต้น	ขั้นกลาง	ขั้นสูง
เรียนเดี่ยว 1 หน่วยกิต	5,700	6,600	7,800
เรียนเดี่ยว 0.5 หน่วยกิต	2,800	3,500	4,100
เรียนคู่ 1 หน่วยกิต	3,800	4,400	
เรียนกลุ่มตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป	2,400	2,900	

การวัด ประเมินผลการเรียน

นักเรียนที่ครบกำหนดสอบ สามารถปรึกษาอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะเป็นผู้ส่งสอบพร้อมทั้งระบุเพลงที่จะใช้สอบให้ก่อน

1. การจัดสอบ ของแต่ละภาควิชา เป็นดังนี้

ภาควิชาเครื่องลมและเครื่องกระทบ

ภาควิชาดนตรีไทย

ภาควิชากีตาร์

ภาควิชาเครื่องสาย

ภาควิชาเปียโน

ภาควิชาขับร้องสากล

สอบทุกวันอาทิตย์ที่ 1 ของเดือน

สอบทุกวันเสาร์ที่ 2 ของเดือน

สอบทุกวันเสาร์ที่ 3 ของเดือน

สอบทุกวันอาทิตย์ที่ 3 ของเดือน

สอบทุกวันเสาร์สุดท้ายของเดือน

กำหนดเป็นครั้ง ๆ ไป

2. ส่งแบบฟอร์มใบสมัครสอบพร้อมชำระค่าสอบล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนวันสอบ

3. นักเรียนที่สอบไม่ผ่าน ให้สอบซ่อมในเดือนต่อไป โดยจะสอบเฉพาะวิชาที่ไม่ผ่านเท่านั้น

4. สำหรับผู้ที่สอบไม่ผ่านวิชาเปียโน วิชาเครื่องลมและเครื่องกระทบ (ในขั้นต้น) สามารถสอบซ่อมโดยเสียค่าสมัครสอบแยกเป็นวิชาที่สอบไม่ผ่านดังนี้

ทฤษฎี 100 บาท

ปฏิบัติ 200 บาท

การจัดกิจกรรม / การอบรม

โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมดนตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถต่อสาธารณชน สนับสนุนความสามารถของผู้เรียน และสร้างประสบการณ์ทางดนตรีแก่ผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. กิจกรรมประจำ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประจำ มีดังนี้คือ

- กิจกรรมการเรียนรวมวง เป็นกิจกรรมประจำทุกเดือนของนักเรียนในภาควิชาเครื่องสายตะวันตก (ไวโอลิน, วิโอล่า และเชลโล) เครื่องเป่า และดนตรีไทย โดยจัดการเรียนรวมวงเดือนละ 1 ครั้ง ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 ของเดือน	การรวมวงของภาควิชาเครื่องเป่า
สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน	การรวมวงของภาควิชาดนตรีไทย
สัปดาห์ที่สุดท้ายของเดือน	การรวมวงของภาควิชาเครื่องสาย

- งานครบรอบปี จัดขึ้นทุกเดือนขึ้นวาคมของทุกปี เพื่อฉลองครบรอบปีของโรงเรียน มอบวุฒิปัตร์แก่นักเรียนที่ผ่านการสอบเลื่อนระดับชั้นในรอบปี และเป็นการแสดงผลงานของนักเรียนในแต่ละภาควิชา

- งานนิทรรศการ (Festival) เป็นกิจกรรมแสดงผลงานของอาจารย์ และนักเรียนในแต่ละภาควิชา โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีดังนี้

ภาควิชาดนตรีไทย	จัดช่วงเดือน กรกฎาคม
ภาควิชาเครื่องสาย	จัดช่วงเดือน สิงหาคม
ภาควิชาเครื่องเป่า	จัดช่วงเดือน กันยายน
ภาควิชาเปียโน	จัดช่วงเดือน ตุลาคม

- งานประกวดเยาวชนดนตรีแห่งประเทศไทย เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทุกปี เพื่อสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรี

- คอนเสิร์ตของนักเรียน ในหลักสูตรการเรียนระบบการเรียนแบบมีวุฒิปัตร์ มีการกำหนดให้ผู้เรียนแสดงคอนเสิร์ตอย่างน้อย 1 ครั้งในแต่ละคอร์สการเรียน (3 เดือน) ณ ห้องโถงแสดงภายในโรงเรียน และคอนเสิร์ตของนักเรียนทุน จัดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ณ สถาบันเกอเธ่

- แคมป์ดนตรี (Summer Camp) กิจกรรมการเรียนดนตรีภาคฤดูร้อน ช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ของทุกปี

- การคัดเลือกนักเรียนทุน วิทยาลัยฯ มอบทุนการศึกษา (ยกเว้นค่าเรียนเต็มจำนวน) จำนวน 5 ทุน เป็นระยะเวลา 2 ภาคเรียนติดต่อกัน สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นในเครื่องดนตรีชนิดใดชนิดหนึ่งในแต่ละภาควิชา (วิชาที่ได้รับทุนต้องเป็นวิชาที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ในปัจจุบัน) จัดขึ้นเป็นประจำปีละ 2 ครั้ง ประกาศรับสมัครครั้งที่ 1 เดือนธันวาคมและ

ทดสอบในเดือนกุมภาพันธ์ และประกาศรับสมัครครั้งที่ 2 เดือนมิถุนายนทดสอบในเดือนสิงหาคมของทุกปี

กิจกรรมพิเศษ

- งานคอนเสิร์ตของศิลปินรับเชิญทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ และการจัดอบรม (Workshop Masterclass) เป็นกิจกรรมที่วิทยาลัย ฯ ให้ความสำคัญในการสร้างสรรค์กิจกรรมพิเศษขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริม และสร้างประสบการณ์ทางดนตรีแก่ผู้เรียน ตัวอย่างงานที่ผ่านมาพอสรุปได้ดังนี้

กุมภาพันธ์ 2545 Mahidol Faculty Jazz โดยอาจารย์จากภาควิชาดนตรีแจ๊ส วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยหอประชุมเล็ก

กุมภาพันธ์ 2545 Piano Recital โดย Jun Komatsu ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยหอประชุมเล็ก

มกราคม 2545 World Peace Philharmonic Concert ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอประชุมใหญ่

มกราคม 2545 Sixtension Swing time Concert ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยหอประชุมเล็ก

มกราคม 2545 Salaya Philharmonic Orchestra ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอประชุมใหญ่

กันยายน 2544 Voice Recital “Mozart to Manhattan” โดย Dr. Eri Nakagawa (Piano) และ Ralph McDonald (Voice)

กันยายน 2544 “Salaya Chamber Orchestra” โดยการควบคุมของ Hermann Dechant ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

กันยายน 2544 “Piano Master Class” โดย Margit Haider – Dechant Professor at the Conservatory “Anton Bruckner” in Linz/Austria ณ โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป (เสรีเซ็นเตอร์) วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

ธันวาคม 2543 การแสดงดนตรีในสวน ณ สวนเบญจสิริ

กันยายน 2543 การอบรมการสอนดนตรีสำหรับเด็กเล็ก Carl Orff

มิถุนายน 2543 Master Class โดย American Piano Trio

มิถุนายน 2543 การอบรม Conducting โดย Nicholas

เมษายน 2543 Music Camp ณ บุคาเปสต์ ประเทศฮังการี

พฤศจิกายน 2542 Budapest Chamber Concert ณ โรงละครแห่งชาติ

สิงหาคม 2542 การอบรมครูและนักเรียนไวโอลิน โดย Judit Reger – Szasz
พฤษภาคม 2542 การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรและวิธีการสอนระบบซุซูกิ
พฤษภาคม 2542 Suzuki Concert in Bangkok ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
มิถุนายน 2542 Masterclass Class โดย Donald Walker

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญพิศ นัยน์พานิช (2543 :บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจในการบริการของผู้ใช้บริการโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยภูมิพลสังคีต มหาวิทยาลัยมหิดล และปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้อง โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการบริการสูงทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับดังนี้ ความพึงพอใจในการบริการด้านสถานที่ ธุรการ วิชาการ บุคลากร และด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ งานค้นคว้าได้เสนอแนะต่อการดำเนินงานว่าควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาให้บุคลากรมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น และควรจัดการบริหารงานให้เป็นระบบมากขึ้น

วิโรจน์ นุอำหัด (2542: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถาม พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดมีดังนี้คือ ด้านโรงเรียนที่ดี มีความสะดวก สะอาด ด้านวิชาการ โรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งไม่เป็นภาระของผู้ปกครองในการหาที่เรียนใหม่ให้กับบุตรหลาน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านบริการ ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านตัวครู และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

จารี ศรีไพโรจน์ (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2539 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา จำนวน 600 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้โรงเรียนเอกชนดำเนินงานด้านมาตรฐานการเรียนการสอนโดยเน้นคุณภาพทักษะและวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ด้านสถานที่ของโรงเรียน ความเป็นระเบียบ พัฒนางานบริการ ฝ่ายธุรการ คาดหวังให้ครูมีจรรยาบรรณ มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้ความสามารถ มีเมตตากรุณา และมีความซื่อสัตย์ และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ณัฐิย์ วงษ์เล็ก (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้นักเรียน โดยให้ความสำคัญต่อวิชาภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เป็นพิเศษ จัดสถานที่สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด มีบริการและสวัสดิการสำหรับนักเรียน โรงเรียนควรจัดงานที่เกี่ยวกับนักเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ชุมชน มีครูที่เอาใจใส่ดูแลเด็กทุกคน มีจริยธรรมและมารยาทดี การประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน โรงเรียนแจ้งข่าวสารของโรงเรียน และนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบน้อย

ยีนยง จิรัฏฐิติกาล (2538: บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชน จังหวัดลพบุรี เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการได้รับจากโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนได้ครบตามหลักสูตรและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ครูมีวุฒิทางการศึกษาสูง มีประสบการณ์และความชำนาญในการสอนโดยตรง และชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหนึ่งให้ผู้ปกครองเลือกสถานที่เรียนให้กับบุตรหลาน

พรทิพย์ รัตนวิเชียร (2521: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม โดยนำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 236 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองในการจัดโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน
2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน
3. ความคาดหวัง และความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงของผู้ปกครองไม่แตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นด้านการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนปฏิบัติจริงมากกว่าที่คาดหวังไว้ ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ โรงเรียนปฏิบัติจริงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้

ซีเวลล์ (Sewell, 1971: 393) ได้ทำการศึกษาความไม่เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในรัฐวิสคอนซินจำนวน 90,000 คน พบว่า พื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว (สถานะทางสังคม การศึกษา อาชีพ รายได้) มีอิทธิพลต่อการได้

รับการศึกษาต่อ โดยการกระตุ้นของการศึกษาของครอบครัว ครู และแผนการศึกษาของเพื่อนมีผลต่อพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนอย่างมาก และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุดคือบิดามารดา รองลงไปคือครู และเพื่อนตามลำดับ

เรเบิร์ก และเวสต์บี้ (Reberg and Westby, 1967 อ้างถึงใน นฤมล บุณนิม, 2529: 17–20) ได้เสนอรูปแบบของทฤษฎีที่ครอบคลุมปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคาดหวังทางการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6,000 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ และโรงเรียนมัธยมประจำตำบล ในรัฐเพนซิลวาเนียพบว่า ความคาดหวังทางการศึกษาของเด็กขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1. บิดาที่มีการศึกษาสูงบุตรจะมีความคาดหวังทางการศึกษาสูง
2. บิดาที่มีระดับอาชีพสูงบุตรจะมีความคาดหวังทางการศึกษาสูง
3. ความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวสูง บุตรจะมีความคาดหวังทางการศึกษาสูง
4. ขนาดของครอบครัวเล็กลง ความคาดหวังทางการศึกษาของบุตรจะมีเพิ่มขึ้น
5. บิดาที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีระดับอาชีพที่สูง
6. บิดาที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาในอัตราที่สูง
7. บิดาที่มีระดับอาชีพที่สูง จะมีความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาในอัตราที่สูง
8. บิดาที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีครอบครัวขนาดเล็ก
9. บิดาที่มีระดับอาชีพสูงมีขนาดครอบครัวเล็กกว่า
10. ขนาดของครอบครัวเล็กลง ความถี่ในการกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวจะสูงขึ้น

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร คือ การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา การกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัว และขนาดของครอบครัว พบว่าการกระตุ้นทางการศึกษาของครอบครัวมีอิทธิพลมากที่สุดต่อระดับความคาดหวังทางการศึกษาของเด็ก

ฉัตรชดา เรือรบปรีชา (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เสียงดนตรีในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4–5 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวม 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์

ละ 5 วัน ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การสำรวจของแกลลอป (Gallup) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจากสถาบัน NAMM – International Music Products Association ในปี ค.ศ. 2000 เกี่ยวกับเจตคติของชาวอเมริกันที่มีต่อดนตรี พบว่า ชาวอเมริกันร้อยละ 89 (ตัวเลขปี ค.ศ. 1997) มีความเชื่อว่า ดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็ก โดยที่ร้อยละ 81 (เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70 ในปี ค.ศ. 1997) เห็นว่าเด็กที่มีส่วนร่วมในโปรแกรมดนตรีมีผลการเรียน และคะแนนทดสอบที่ดีขึ้น ดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยร้อยละ 86 เชื่อว่า (ตัวเลขปี ค.ศ. 1997) ดนตรีมีส่วนในการสร้างระเบียบวินัย นอกจากนี้ ดนตรียังมีส่วนพัฒนาด้านอารมณ์ และสังคม ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ขบขันซึ่งต้องงานศิลปะ และวัฒนธรรม ดนตรีช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ร้อยละ 92 (เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84 ในปี ค.ศ. 1997) เห็นด้วยว่า ดนตรีถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อชีวิต และร้อยละ 93 (จากเดิมร้อยละ 88 ในปี ค.ศ. 1997) ต้องการให้โรงเรียนทุกแห่งจัดการศึกษาดนตรีในหลักสูตรภาคปกติ โดยรัฐบาลเข้ามาเป็นผู้จัดการดูแล

พัชรา พุ่มพชาติ (2533: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลของการใช้เสียงดนตรีในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้เสียงดนตรีประกอบกับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4–5 ปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนอนุบาลวัดธาตุทอง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 8 คน ระยะเวลาศึกษา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการศึกษาเสียงดนตรีสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งการก้าวร้าวโดยการกระทำและโดยคำพูด และการใช้เสียงดนตรีประกอบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ทำให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

แมทธิว ปีเตอร์สัน และคณะ (Mathew Peterson and others, 2000 : 2) ทำการศึกษาวิจัยผลของดนตรีที่มีต่อพัฒนาการทางด้านสติปัญญา โดยจัดหลักสูตรผสมระหว่างโปรแกรมคอมพิวเตอร์วิชาคณิตศาสตร์ การแก้ปัญหาเกมสคณิตศาสตร์ และบทเรียนเปียโน ผลการทดลอง

พบว่า นักเรียนเกรด 2 ในกลุ่มทดลองที่เรียนตามหลักสูตรผสมสามารถทำแบบทดสอบคณิตศาสตร์ได้ในระดับ สแตนฟอร์ด 9 (Stanford 9)

กอร์ดอน ชอว์ (Gordon Shaw, 1999 : 1-3) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของดนตรีที่มีต่อการพัฒนาสมอง โดยทดลองกับนักเรียนเกรด 2 ของโรงเรียน 95th สตรีท (The 95th Street School) นครลอสแอนเจลิส จำนวน 135 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนเปียโนเป็นเวลา 4 เดือนร่วมกับการเล่นเกมสัจคณิตศาสตร์ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชื่อ STAR (Spatial Temporal Animation Reasoning) กลุ่มที่ 2 เรียนภาษาอังกฤษผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเกมสัจคณิตศาสตร์ (STAR) และกลุ่มที่ 3 ไม่ได้เรียนโปรแกรมใดเลย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนดนตรีร่วมกับการเล่นเกมสัจคณิตศาสตร์ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีคะแนนผลการทดสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิชาอื่น ๆ สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ร้อยละ 27

ฟรานซ์ เราส์เชอร์ และกอร์ดอน ชอว์ (Frances Rauscher and Gordon Shaw, 1997 : 2) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเออร์ไว รัฐแคลิฟอร์เนีย (University of Irvine, California) ศึกษาผลของดนตรีที่มีต่อการพัฒนาสมองในเด็กอนุบาล โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เรียนปฏิบัติเดี่ยวเปียโน และร้องเพลง กลุ่มที่ 2 เรียนปฏิบัติเดี่ยวคอมพิวเตอร์ และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุม ไม่ได้เรียนวิชาใดเลย ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากการเรียนเป็นเวลา 6 เดือน นักเรียนในกลุ่มที่ 1 มีคะแนนผลการทดสอบความสามารถในการคิด และมิติสัมพันธ์ (Spatial – Temporal) ร้อยละ 34 ซึ่งสูงกว่านักเรียนในกลุ่มอื่นๆ สรุปผลได้ว่า ดนตรีมีผลต่อการพัฒนาสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

แฟรงเคนเบอร์เกอร์ (Frankenberger, 1979 : 143) ได้ศึกษาผลของการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมพ้องคลากับเด็กที่มีการเรียนรู้ช้าและมีความก้าวร้าว ผลปรากฏว่าการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมแบบพ้องคลา ช่วยให้เด็กมีการเรียนรู้ดีขึ้น และมีความก้าวร้าวทางอารมณ์ลดลง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนอายุระหว่าง 7 - 15 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีสากลตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 751 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 7 - 15 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีสากลตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 258 คน

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรจากผู้ปกครองที่เป็นประชากรทั้งหมด 751 คน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1970 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร 2530 : 10) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด = 751 คน

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้เป็นร้อยละ ± 5

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรเพื่อตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวนข้อคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวนข้อคำถาม 64 ข้อ

แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

2.1 ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี จำนวนข้อคำถาม 18 ข้อ

2.2 ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ จำนวนข้อคำถาม 14 ข้อ

ตอนที่ 2.1 และ 2.2 คำตอบที่ให้ไว้มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ช่วง คือ

มากที่สุด หมายถึง ระดับความคาดหวังมากที่สุด เมื่อผู้ตอบคิดว่าความคาดหวังต่อข้อความในประโยคนั้นอยู่ในระดับสูงมากที่สุด

มาก หมายถึง ระดับความคาดหวังสูง เมื่อผู้ตอบคิดว่าความคาดหวังต่อข้อความในประโยคนั้นอยู่ในระดับสูง

น้อย หมายถึง ระดับความคาดหวังน้อย เมื่อผู้ตอบคิดว่าความคาดหวังต่อข้อความในประโยคนั้นอยู่ในระดับเล็กน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ระดับความคาดหวังน้อยมาก เมื่อผู้ตอบคิดว่าความคาดหวังต่อข้อความในประโยคนั้นอยู่ในระดับน้อยมาก

ไม่คาดหวัง หมายถึง ไม่ได้ตั้งความคาดหวังไว้ เมื่อผู้ตอบคิดว่าข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับความคาดหวัง

2.2 ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเรียนดนตรี จำนวนข้อคำถาม 32 ข้อ

คำตอบที่ให้ไว้มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า มี 5 ช่วงคือ

พอใจมากที่สุด หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อผู้ตอบรู้สึกพอใจกับข้อความในประโยคมากที่สุด

พอใจมาก หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก เมื่อผู้ตอบรู้สึกพอใจกับข้อความในประโยคมาก

พอใจน้อย หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย เมื่อผู้ตอบรู้สึกพอใจกับข้อความในประโยคเพียงเล็กน้อย

พอใจน้อยมาก หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยมาก เมื่อผู้ตอบรู้สึกพอใจกับข้อความในประโยคเพียงน้อยมาก

ไม่พอใจเลย หมายถึง ไม่รู้สึกพึงพอใจ เมื่อผู้ตอบรู้สึกไม่พอใจกับข้อความในประโยคเลย

ตอนที่ 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open – ended) แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.3 การสร้างเครื่องมือ

วิธีการสร้างแบบสอบถามดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานโรงเรียนเอกชน ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและสัมภาษณ์ขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.3.2 เสนอร่างแบบสอบถามต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมของคำถาม และความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3.4 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยหาค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t – test)

3.3.5 นำแบบสอบถามข้อ 3.3.4 มาตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach)

3.3.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามไปใช้กับตัวอย่างประชากร

3.4 การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์รายละเอียดดังนี้

3.4.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t-test) ด้วยเทคนิค 25% (Edwards, 1957 อ้างถึงใน จันทร์ คุปตะวาทีน และ คนอื่น ๆ 2538 : 42) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\frac{\sqrt{S_H^2 + S_L^2}}{n}}$$

เมื่อ: $\bar{X}_H$ = คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสูง
 $\bar{X}_L$ = คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มต่ำ
 S_H^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
 S_L^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงสามารถนำไปใช้ได้ ผลการทดสอบปรากฏว่ามีคำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์จำนวน 64 ข้อ จากข้อคำถาม 72 ข้อ

3.4.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายในด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ: α = ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
 n = จำนวนคำถามในแบบทดสอบ
 S_i = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อคำถาม
 S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528 : 43)

จากแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนก นำมาหาค่าความเที่ยง พบว่าแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้ปกครองตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม ถึงวันที่ 12 เมษายน 2545

3.6 การจัดกระทำข้อมูล

3.6.1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

3.6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาตรวจให้คะแนน การให้คะแนนขึ้นกับคำตอบ กล่าวคือ

เลือกคำตอบ	คาดหวังมากที่สุด	เทียบได้กับ	4 คะแนน
	คาดหวังมาก	เทียบได้กับ	3 คะแนน
	คาดหวังน้อย	เทียบได้กับ	2 คะแนน
	คาดหวังน้อยที่สุด	เทียบได้กับ	1 คะแนน
	ไม่คาดหวัง	เทียบได้กับ	0 คะแนน

วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับจัดอันดับ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00 – 0.80	หมายถึง	ไม่คาดหวัง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.81 - 1.60	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.61 - 2.40	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.41 - 3.20	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.21 - 4.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

3.6.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาตรวจให้คะแนน การให้คะแนนขึ้นกับคำตอบ กล่าวคือ

เลือกคำตอบ พอใจมากที่สุด	เทียบได้กับ	4 คะแนน
พอใจมาก	เทียบได้กับ	3 คะแนน
พอใจน้อย	เทียบได้กับ	2 คะแนน
พอใจน้อยมาก	เทียบได้กับ	1 คะแนน
ไม่พอใจเลย	เทียบได้กับ	0 คะแนน

วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยเลขคณิตที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับจัดอันดับ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.80	หมายถึง	ไม่พอใจเลย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.81 - 1.60	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.61 - 2.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.41 - 3.20	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.21 - 4.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

3.6.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี นำเสนอโดยการพรรณา และใช้อภิปรายเสริม

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS /PC+ ดังนี้

3.7.1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แจกแจงเป็นความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.7.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ได้รับวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยมัธยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวัง และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเรียนดนตรี และการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t – test)

3.7.5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันแห่งนี้ และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่น มาก่อนกับความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิเคราะห์โดยใช้ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t - test) และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัย คือแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 7 - 15 ปีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีสากล จำนวน 258 คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม – 12 เมษายน 2545 ผลการเก็บข้อมูลแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 258 ชุด)	ร้อยละ
แบบสอบถามที่แจก	258	100.00
แบบสอบถามที่ได้รับคืน	226	87.65
แบบสอบถามที่ผิดพลาด	12	4.65
แบบสอบถามที่ใช้ได้	214	83.00

แบบสอบถามแจกผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างจำนวน 258 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.65 แต่แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ผลได้มีจำนวน 214 ชุด และแบบสอบถามที่ผิดพลาด ไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์มีจำนวน 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.00 และ 4.65 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้ และประสบการณ์เรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่นของนักเรียน

รายการ	จำนวนผู้ปกครอง (N= 214)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	0	0.00
ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา	22	10.28
ปริญญาตรี	127	59.35
ปริญญาโท	55	25.70
ปริญญาเอก	10	4.67
จำนวนรวม	214	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 25,000 บาท	4	1.87
25,000 – 50,000 บาท	44	20.56
50,000 – 75,000 บาท	52	24.30
75,000 – 100,000 บาท	47	21.96
สูงกว่า 100,000 บาท	67	31.31
จำนวนรวม	214	100.00
ความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครอง		
ได้	88	41.12
ไม่ได้	126	58.88
จำนวนรวม	214	100.00
ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้		
0 – 2 ปี	110	51.40
2 – 4 ปี	69	32.24
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	35	16.36
จำนวนรวม	214	100.00

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรี ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้ และประสบการณ์เรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่นของนักเรียน(ต่อ)

รายการ	จำนวนผู้ปกครอง (N= 214)	ร้อยละ
ประสบการณ์เรียนดนตรี มาจากสถาบันอื่น		
เคย	82	38.32
ไม่เคย	132	61.68
จำนวนรวม	214	100.00

จากตารางที่ 4 ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองจำนวน 22 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.28 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ / อนุปริญญา ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดคือ 127 คน คิดเป็นร้อยละ 59.35 ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 และผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมีจำนวน 10 คน คิดเป็น 4.67

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้ พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีอยู่น้อยที่สุดคือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 ผู้ปกครองจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56 มีรายได้อยู่ระหว่าง 25,001 – 50,000 บาท ผู้ปกครองจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,001 – 75,000 บาท ผู้ปกครองจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.96 มีรายได้อยู่ระหว่าง 75,001 – 100,000 บาท และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่า 100,000 บาทขึ้นไป มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 31.31

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามความสามารถทางดนตรี พบว่าผู้ปกครองที่ไม่สามารถเล่นดนตรีได้มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 58.88 และผู้ปกครองที่สามารถเล่นดนตรีได้มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 41.12

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระยะเวลาที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ณ สถาบันแห่งนี้ โดยมากอยู่ในช่วงเริ่มต้นเรียน 0 – 2 ปีมีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 ช่วง 2 – 4 ปีมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 32.24 และตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 16.36

ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประสบการณ์เรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น พบว่านักเรียนส่วนมากไม่เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่นมาก่อน จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 61.68 และนักเรียนที่เคยเรียนจากสถาบันอื่นมีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 38.32

4.2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ โดยการแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2

ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีแต่ละด้านของบุตรหลานอยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ยกเว้นด้านการศึกษาต่อในระดับสูง และการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต อยู่ในระดับปานกลางและน้อย ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี	2.88	1.03	มาก
ด้านการพัฒนาอารมณ์	3.23	0.79	มากที่สุด
- ด้านการผ่อนคลายความเครียด	3.21	0.81	มากที่สุด
- ด้านการลดความก้าวร้าว	3.24	0.77	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาทางสังคม	2.96	0.87	มาก
- ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.18	0.79	มาก
- ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.82	0.96	มาก
- ด้านความมีระเบียบวินัย	2.89	0.91	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ	3.15	0.84	มาก
- ด้านความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง	3.16	0.81	มาก
- ด้านความกล้าแสดงออก	3.32	0.71	มากที่สุด
- ด้านการพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ	2.96	0.94	มาก
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.99	0.91	มาก
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	3.16	0.79	มาก
ด้านการพัฒนาสมาธิ	3.45	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านสุนทรียะ	2.90	0.90	มาก
ด้านความสามารถทางดนตรี	2.73	0.97	มาก
- ด้านความสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรี	3.08	0.82	มาก
- ด้านความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี	2.69	0.99	มาก
- ด้านความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรี	2.41	0.99	มาก
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.36	0.72	มากที่สุด
ด้านการประกอบอาชีพในอนาคต	1.56	1.22	น้อย
ด้านการศึกษาต่อในระดับสูง	1.86	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	3.08	0.89	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.85	มากที่สุด
- ด้านการจัดการเรียน (ระยะเวลา, ระดับชั้นเรียน)	3.39	0.77	มากที่สุด
- ด้านหลักสูตรการสอน	3.48	0.61	มากที่สุด
- ด้านการวัด ประเมินผลการเรียน	3.36	0.82	มากที่สุด
- ด้านครูผู้สอน	3.70	0.53	มากที่สุด
- ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.91	0.89	มาก
- ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับชั้นต้นถึงชั้นสูง	3.22	0.80	มากที่สุด
- ด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่อง ดนตรีทุกเครื่องมือ	2.86	0.94	มาก
- ด้านความสามารถในการเปิดสอนรายวิชาดนตรี ทุกชนิด	2.84	0.91	มาก
ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม	2.91	0.87	มาก
- ด้านการจัดกิจกรรม	2.97	0.87	มาก
- ด้านการจัดอบรมทางดนตรี	2.72	0.94	มาก
- ด้านการประชาสัมพันธ์	3.04	0.76	มาก
ด้านการบริการชุมชน	3.06	0.82	มาก
- ด้านการบริการห้องสมุด	3.08	0.81	มาก
- ด้านการจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี	3.05	0.83	มาก
ด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้ เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	2.57	1.13	มาก

ผู้ปกครองคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในทุก ๆ ด้านในระดับมากถึงมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ดังตารางแสดงที่ 6

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ความพึงพอใจจากการเรียนดนตรี	2.62	0.81	มาก
ด้านการพัฒนาอารมณ์	2.94	0.64	มาก
- ด้านการผ่อนคลายความเครียด	2.98	0.64	มาก
- ด้านการลดความก้าวร้าว	2.91	0.65	มาก
ด้านการพัฒนาทางสังคม	2.77	0.68	มาก
- ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	2.85	0.64	มาก
- ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.80	0.66	มาก
- ด้านความมีระเบียบวินัย	2.65	0.73	มาก
ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ	2.64	0.67	มาก
- ด้านความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง	2.58	0.66	มาก
- ด้านความกล้าแสดงออก	2.77	0.64	มาก
- ด้านการพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ	2.57	0.71	มาก
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.70	0.72	มาก
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	2.79	0.69	มาก
ด้านการพัฒนาสมาธิ	2.88	0.64	มาก
ด้านสุนทรียะ	2.57	0.74	มาก
ด้านความสามารถทางดนตรี	2.54	0.77	มาก
- ด้านความสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรี	2.82	0.66	มาก
- ด้านความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี	2.56	0.73	มาก
- ด้านความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรี	2.25	0.79	มาก
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.01	0.71	มาก
ด้านการประกอบอาชีพดนตรีในอนาคต	1.73	0.97	ปานกลาง
ด้านการศึกษาต่อในระดับสูง	1.87	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลานในทุก ๆ ด้าน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ยกเว้นความพึงพอใจต่อการศึกษาดูในระดับสูงและความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคตซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	2.58	0.76	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.74	0.71	มาก
- ด้านการจัดการเรียน(ระยะเวลา, ระดับชั้นเรียน)	2.66	0.76	มาก
- ด้านหลักสูตรการสอน	2.80	0.66	มาก
- ด้านการวัด ประเมินผลการเรียน	2.58	0.78	มาก
- ด้านครูผู้สอน	3.03	0.61	มาก
- ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.41	0.74	มาก
- ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	2.92	0.59	มาก
ดนตรีตั้งแต่ระดับชั้นต้นถึงขั้นสูง			
- ด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ	2.77	0.67	มาก
- ด้านความสามารถในการเปิดสอนรายวิชาดนตรีทุกชนิด	2.77	0.66	มาก
ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม	2.51	0.75	มาก
- ด้านการจัดกิจกรรม	2.60	0.77	มาก
- ด้านการจัดอบรมทางดนตรี	2.46	0.72	มาก
- ด้านประชาสัมพันธ์	2.48	0.74	มาก
ด้านการบริการชุมชน	2.14	0.78	ปานกลาง
- ด้านการบริการห้องสมุด	2.08	0.80	ปานกลาง
- ด้านการจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี	2.20	0.76	ปานกลาง
ด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	2.38	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ในหลาย ๆ ด้าน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ยกเว้นการบริการห้องสมุด การจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี และด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

4.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวัง กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ โดยใช้ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t) เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 3

ความคาดหวังต่อการเรียนในด้านการพัฒนาอารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ สติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาสมาธิ ความซาบซึ้งในสุนทรียะ ความสามารถทางดนตรี และการเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจที่ได้รับ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านความรู้เนื้อหา ทฤษฎีดนตรี และการเรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี

รายการ	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการพัฒนาอารมณ์	3.23	0.79	2.94	0.64	5.335	.000*
-การผ่อนคลายความเครียด	3.21	0.81	2.98	0.64	3.674	.000*
-ลดความก้าวร้าว	3.24	0.77	2.91	0.65	5.160	.000*
ด้านการพัฒนาทางสังคม	2.96	0.90	2.77	0.68	5.052	.000*
-ความมีมนุษยสัมพันธ์	3.18	0.79	2.85	0.64	5.537	.000*
-ความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.82	0.96	2.80	0.66	0.229	.819
-ความมีระเบียบวินัย	2.89	0.91	2.65	0.73	3.542	.000*
ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ	3.15	0.84	2.64	0.67	9.766	.000*
-ความเชื่อมั่นเป็นตัวของตัวเอง	3.16	0.81	2.58	0.66	8.908	.000*
-ความกล้าแสดงออก	3.32	0.71	2.77	0.64	9.315	.000*
-พัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ	2.96	0.94	2.57	0.71	5.559	.000*
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.99	0.91	2.70	0.72	4.439	.000*
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	3.16	0.79	2.79	0.69	6.342	.000*
ด้านการพัฒนาสมาธิ	3.45	0.62	2.88	0.64	10.058	.000*

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี (ต่อ)

รายการ	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านสุนทรียะ	2.90	0.90	2.57	0.74	5.178	.000*
ด้านความสามารถทางดนตรี	2.73	0.97	2.54	0.77	3.075	.002*
-ด้านความสามารถปฏิบัติดนตรี	3.08	0.82	2.82	0.66	3.880	.000*
-ด้านความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรี	2.41	0.99	2.25	0.75	2.109	.036*
-ด้านความรู้เนื้อหา ทฤษฎีดนตรี	2.69	0.99	2.56	0.73	1.798	.074
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.36	0.72	3.01	0.71	5.723	.000*
ด้านการประกอบอาชีพในอนาคต	1.56	1.22	1.73	0.97	-2.688	.008*
ด้านการศึกษาต่อในระดับสูง	1.86	1.16	1.87	0.96	-0.137	.891

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับความพึงพอใจที่ได้รับพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม / การอบรม การเป็นแหล่งบริการชุมชน และด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ยกเว้นด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ และด้านความสามารถในการเปิดสอนรายวิชาดนตรีทุกชนิด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ดังตารางแสดงที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ

รายการ	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.85	2.74	0.71	10.395	.000*
-ด้านการจัดชั้นเรียน (ระยะเวลา, ระดับชั้นเรียน)	3.39	0.77	2.66	0.76	10.504	.000*
-ด้านหลักสูตรการสอน	3.48	0.61	2.80	0.66	10.785	.000*
-ด้านการวัด ประเมินผล	3.36	0.82	2.58	0.78	9.772	.000*
-ด้านครูผู้สอน	3.70	0.53	3.03	0.61	12.547	.000*
-ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.91	0.89	2.41	0.74	7.112	.000*
-ด้านความสามารถในการจัดการเรียนสอนตั้งแต่ระดับขั้นต้นถึงขั้นสูง	3.23	0.80	2.92	0.59	4.914	.000*
-ด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกชนิด	2.86	0.94	2.77	0.67	1.391	.166
-ด้านความสามารถในการเปิดสอนรายวิชาดนตรีทุกชนิด	2.84	0.91	2.77	0.66	1.000	.318
ด้านการจัดกิจกรรม/ อบรม	2.91	0.87	2.51	0.75	7.312	.000*
-ด้านการจัดกิจกรรม	2.97	0.87	2.60	0.77	5.401	.000*
-ด้านการจัดอบรมทางดนตรี	2.72	0.94	2.46	0.72	3.657	.000*
-ด้านการประชาสัมพันธ์	3.04	0.76	2.48	0.74	7.918	.000*
ด้านการบริการชุมชน	3.06	0.82	2.14	0.78	13.557	.000*
-ด้านการบริการห้องสมุด	3.08	0.81	2.08	0.80	13.204	.000*
-ด้านการทำวารสารทางดนตรี	3.05	0.83	2.20	0.76	11.628	.000*
ด้านความพร้อม และความสามารถในการเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาในระดับอุดมศึกษา	2.57	1.11	2.38	0.75	2.472	.014*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับตัวแปรที่ศึกษา โดยวิธี One - Way Analysis of Variance เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 4 - 8

4.4.1 ระดับการศึกษา การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันแต่มีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ดังตาราง 11, 12, 13 และ 14 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	0	0.00	0.00	0.00
ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา	22	10.28	54.45	8.28
ปริญญาตรี	127	59.35	52.67	7.61
ปริญญาโท	55	25.70	50.27	11.5
ปริญญาเอก	10	4.67	52.80	7.69

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	199.227	3	66.409	1.120	0.342
ภายในกลุ่ม	12456.666	210	59.317		
ผลรวม	12655.893	213			

ตารางที่ 13 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	0	0.00	0.00	0.00
ประกาศนียบัตร / อนุปริญญา	22	10.28	42.36	11.00
ปริญญาตรี	127	59.35	43.52	7.48
ปริญญาโท	55	25.70	43.24	8.14
ปริญญาเอก	10	4.67	40.50	9.44

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	101.304	3	33.768	0.508	0.677
ภายในกลุ่ม	13969.219	210	66.520		
ผลรวม	14070.523	213			

4.4.2 รายได้ การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามรายได้ พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันแต่มีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ดังตาราง 15, 16, 17 และ 18 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามรายได้

รายได้	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 25,000 บาท	4	1.87	56.75	5.85
25,000 – 50,000 บาท	44	20.56	52.20	9.25
50,000 – 75,000 บาท	52	24.30	52.31	9.77
75,000 – 100,000 บาท	47	21.96	54.15	6.96
สูงกว่า 100,000 บาท	67	31.31	50.61	9.08

ตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับ รายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Slg
ระหว่างกลุ่ม	200.613	4	50.153	0.842	0.500
ภายในกลุ่ม	12455.280	209	59.595		
ผลรวม	12655.893	213			

ตารางที่ 17 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามรายได้

รายได้	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 25,000 บาท	4	1.87	40.00	5.29
25,000 – 50,000 บาท	44	20.56	41.79	9.96
50,000 – 75,000 บาท	52	24.30	44.65	7.82
75,000 – 100,000 บาท	47	21.96	44.40	6.49
สูงกว่า 100,000 บาท	67	31.31	42.30	8.08

ตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Slg
ระหว่างกลุ่ม	360.246	4	90.062	1.373	0.244
ภายในกลุ่ม	13710.277	209	65.599		
ผลรวม	14070.523	213			

4.4.3 ความสามารถทางดนตรีของครอบครัว การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามความสามารถทางดนตรีของครอบครัว พบว่าผู้ปกครองที่มีความสามารถทางดนตรีแตกต่างกัน แต่มีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 6 ดังตาราง 19, 20, 21 และ 22 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกความสามารถทางดนตรี

ความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครอง	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ได้	88	41.12	52.48	9.37
ไม่ได้	126	58.88	52.08	8.53

ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับความสามารถทางดนตรี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	6.279	1	6.279	0.105	0.746
ภายในกลุ่ม	12649.613	212	59.668		
ผลรวม	12655.893	213			

ตารางที่ 21 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามความสามารถทางดนตรี

ความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครอง	N	%	$\bar{X}$	S.D.
ได้	88	41.12	43.73	7.60
ไม่ได้	126	58.88	42.81	8.48

ตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับความสามารถทางดนตรี

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	43.640	1	43.640	0.660	0.418
ภายในกลุ่ม	14026.883	212	66.165		
ผลรวม	14070.523	213			

4.4.4 ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้ การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันแห่งนี้ พบว่าระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันแห่งนี้แตกต่างกัน แต่มีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7 ดังตาราง 23, 24, 25 และ 26 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 23 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้

ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้	N	%	$\bar{X}$	S.D.
0-2 ปี	110	51.40	51.66	8.62
2-4 ปี	69	32.24	52.35	9.48
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	35	16.36	53.86	8.39

ตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	75.005	2	37.503	0.629	0.534
ภายในกลุ่ม	12580.887	211	59.625		
ผลรวม	12655.893	213			

ตารางที่ 25 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้

ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้	N	%	$\bar{X}$	S.D.
0-2 ปี	110	51.40	43.15	8.26
2-4 ปี	69	32.24	42.68	8.52
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	35	16.36	44.31	6.93

ตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	62.322	2	31.161	0.469	0.626
ภายในกลุ่ม	14008.201	211	66.390		
ผลรวม	14070.523	213			

4.4.5 ประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น พบว่าประสพการณ์เคยเรียนดนตรีของนักเรียนมาจากที่อื่นแตกต่างกัน แต่มีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 8 ดังตาราง 27, 28, 29 และ 30 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 27 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น

ประสพการณ์เคยเรียนจากสถาบันอื่น	N	%	$\bar{X}$	S.D.
เคย	82	38.32	52.02	9.83
ไม่เคย	132	61.68	52.38	8.24

ตารางที่ 28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีกับประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่นมาก่อน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	6.446	1	6.446	0.108	0.743
ภายในกลุ่ม	12649.447	212	59.667		
ผลรวม	12655.893	213			

ตารางที่ 29 แสดงคะแนนความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น

ประสพการณ์เรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น	N	%	$\bar{X}$	S.D.
เคย	82	38.32	43.77	8.37
ไม่เคย	132	61.68	42.83	7.98

ตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับประสพการณ์เคยเรียนดนตรีมาจากสถาบันอื่น

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	44.933	1	44.933	0.679	0.411
ภายในกลุ่ม	14025.590	212	66.158		
ผลรวม	14070.523	213			

4.5 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ด้านการเรียนการสอน

ผู้ปกครองเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย ฯ อยู่ในระดับดีถึงดีมาก ควรมีการพัฒนามาตรฐานของหลักสูตร ระบบการสอบ และปรับปรุงระบบการประสานงานระหว่างวิทยาลัย (ครู) ผู้เรียน ผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจทางดนตรี มีข้อเสนอแนะให้ทางวิทยาลัย ฯ ชี้แจงรายละเอียดการเรียนแต่ละหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนอย่างไร มีการรายงานผลการพัฒนาของผู้เรียนในแต่ละคอร์ส หรือจัดการอบรมให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน และระบบการวัด ประเมินผล หรือจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถติดตามผลการเรียนของผู้เรียนว่าเป็นไปตามมาตรฐานของทางโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

สื่อการเรียนการสอนควรมีการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนที่เหมาะสมในบางรายวิชา ควรมีการจัดทำโน้ตเพลงไทย สากล หรือคลาสสิกที่เป็นที่รู้จักมาดัดแปลงเป็นเพลงง่าย ๆ ที่เหมาะกับเด็กแต่ละระดับ

ในบางรายวิชาผู้ปกครองต้องรอการจัดชั้นเรียนนาน หรือบางครั้งคอร์สการเรียนขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรณีเปลี่ยนครูผู้สอน ครูลาออก เป็นผลให้ระยะเวลาเรียนแต่ละระดับต้องยืดออกไป ผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนเพิ่มขึ้น

ด้านบุคลากร

ผู้ปกครองมีความเห็นว่าครูผู้สอนของทางวิทยาลัย ฯ เป็นที่น่าพอใจมาก มีความรู้ความสามารถดี แต่มีมาตรฐานแตกต่างกัน ทางวิทยาลัยฯ ควรจัดการอบรมครูให้มีความสามารถในการถ่ายทอดได้เท่าเทียมกัน และดูแลเรื่องความตรงต่อเวลาของครูผู้สอน เวลาในการสอนของครูแต่ละท่านควรมีความยืดหยุ่น ครูผู้สอนมีน้อยไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะให้ทางวิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนครู จัดเวลาพัก หรือจัดอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้มีโอกาสพบปะกับครูปรึกษาปัญหา และติดตามผลการเรียนของนักเรียน และครูจะได้มีเวลาพักไม่สอนติดต่อกันนานหลายชั่วโมง

พนักงานส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ดี ควรมีฝ่ายประชาสัมพันธ์ในการให้ข้อมูล คำแนะนำ

ด้านการจัดการฝ่ายธุรการ ประชาสัมพันธ์

ส่วนมากเห็นว่าจัดการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ฝ่ายการเงินทำงานรวดเร็ว มีข้อเสนอให้มีเอกสารแจ้งผู้ปกครองก่อนจบคอร์สการเรียน มีบางส่วนที่เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างแพง เมื่อเทียบกับหน่วยงานของรัฐ ปัญหาที่พบเป็นเรื่องของเวลาเรียน ผู้ปกครองไม่สามารถเลือกเวลา

ที่ต้องการได้ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการขาดครูผู้สอนในบางวิชา หรือผู้ปกครองต้องการเลือกครูผู้สอน การลาเรียนต่อคอร์สควรมีความยืดหยุ่น ผู้เรียนควรสามารถลาได้ในกรณีที่ลาป่วย ปัญหาที่เกิดจากการทำงานของพนักงานคือการทำงานไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงาน และความรับผิดชอบ ผู้ปกครองที่รอเรียนไม่ได้รับการติดต่อกลับ และต้องรอเป็นเวลานานทำให้ผู้เรียนขาดความต่อเนื่อง ควรปรับปรุงการดำเนินงานของฝ่ายประชาสัมพันธ์ ควรมีการแจ้งข่าวสารข้อมูลแก่ผู้ปกครอง และทำการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมต่าง ๆ แก่บุคคลภายนอกให้ได้รับทราบ รวมถึงการจัดนิทรรศการเพื่อเสริมความรู้ทางด้านดนตรี

ด้านการบริการ

ส่วนใหญ่พอใจ และประทับใจในการให้คำแนะนำ และการบริการของพนักงาน แต่มีความเห็นว่าพนักงานน้อยเกินไป และขาดความเป็นระเบียบ มีข้อเสนอให้ปรับปรุงสถานที่เนื่องจากสถานที่ของโรงเรียนคับแคบ โดยเฉพาะเวลาที่มีการจัดงาน ควรมีสถานที่สำหรับรอเรียน และบริการด้านวิชาการ เช่นเปิดโทรทัศน์ รายการแสดงดนตรี ความรู้เกี่ยวกับดนตรี หรือเปิดเพลงฟังเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้เรียน

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยเสนอการอภิปรายผล สรุปผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำมาอภิปรายผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

5.1.1 อภิปรายผลตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจดี พบว่ามีผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 59.35 ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 25.70 และ 4.67 ตามลำดับ ร้อยละ 10.28 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ / อนุปริญญา ไม่พบว่ามีผู้ปกครองที่จบต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่า 75,000 บาท กล่าวคือ มีครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 100,000 บาท ขึ้นไป กับครอบครัวที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 75,001 – 100,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 31.31 และ 21.96 ตามลำดับ ร้อยละ 24.30 มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,001 – 75,000 บาท ร้อยละ 20.56 มีรายได้อยู่ระหว่าง 25,001 – 50,000 บาท และมีเพียงร้อยละ 1.87 ที่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท แม้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่สามารถทางดนตรี (ร้อยละ 58.9) แต่ก็ให้ความสนใจ และสนับสนุนการเรียนดนตรีของบุตรหลานเช่นเดียวกับผู้ปกครองที่มีความสามารถทางดนตรี (ร้อยละ 41.12)

จากข้อมูลพบว่า จำนวนนักเรียนลดลงเมื่อระยะเวลาการเรียนนานขึ้น นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.40) อยู่ในชั้นเริ่มต้นเรียนดนตรี (0 – 2 ปี) นักเรียนร้อยละ 32.24 เรียนดนตรีประมาณ 2 – 4 ปี ร้อยละ 16.36 เรียนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป และร้อยละ 61.68 ไม่เคยเรียนดนตรีมาก่อน ส่วนเคยเรียนมาจากที่อื่นก่อนย้ายเข้ามาเรียนที่นี่มีอยู่ร้อยละ 38.32

5.1.2 อภิปรายผลตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน และการดำเนินงานของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

5.1.2.1 ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลานอยู่ในระดับสูงจนถึงสูงมาก และได้รับความพึงพอใจมากต่อการเรียนเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคาดหวัง กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. การที่ผู้ปกครองคาดหวังต่อการเรียนดนตรีสูง เป็นเพราะผู้ปกครองเห็นคุณค่า ความสำคัญของการเรียนดนตรี จึงต้องการให้บุตรหลานมีความสามารถทางดนตรี และคาดหวังให้ดนตรีเป็นสื่อในการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน อาทิ การพัฒนาด้านอารมณ์ สังคม ความคิดสร้างสรรค์ การมีสมาธิ เป็นต้น ประกอบกับการเรียนดนตรีเป็นกิจกรรมเรียนเสริมพิเศษ และต้องมีการลงทุนสูงทั้งค่าใช้จ่ายในการเรียน เครื่องดนตรี รวมถึงเวลาในการเรียน และการแบ่งเวลาฝึกซ้อม ดังนั้นการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรี ผู้ปกครองจึงมีความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลานอยู่ในระดับสูง จากผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนดนตรีโดยคาดหวังผลต่อการเรียนในด้านต่าง ๆ ตามลำดับ ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามคุณค่าของดนตรี

ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านการพัฒนาสมาธิ	3.45	0.62	1
ด้านการพัฒนาอารมณ์	3.23	0.79	2
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	3.16	0.79	3
ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ	3.15	0.84	4
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.99	0.91	5
ด้านการพัฒนาทางสังคม	2.96	0.90	6
ด้านความสามารถทางดนตรี	2.73	0.97	7

พบว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนดนตรีเพื่อการพัฒนาสมาธิเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการพัฒนาอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพ สังคม สติปัญญา และอันดับสุดท้าย

ท้ายคือเพื่อความสามารถทางดนตรี แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนดนตรี เพื่อการพัฒนาผู้เรียนมากกว่าเน้นการมีความสามารถทางดนตรี สอดคล้องกับความเห็นของสุกรี เจริญสุข (2544: 29 – 30) “พ่อแม่ในปัจจุบันเริ่มหันมาองวิชาดนตรีใหม่ สนใจที่จะให้ลูกเรียนดนตรี ไม่ได้ให้ลูกเรียนดนตรีเพื่อจะให้ลูกเป็นนักดนตรีที่ยิ่งใหญ่ประการใด เพียงแต่ต้องการให้ลูกมีดนตรีในหัวใจ ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต โดยคาดหวังว่าเมื่อลูกเรียนรู้ดนตรีแล้วลูกจะเป็นคนที่มีรสนิยม มองเห็นคุณค่าของความสวยงามและมองเห็นคุณค่าของชีวิต”

นอกจากนี้ดนตรีทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายความเครียด ในขณะที่เล่นดนตรี ผู้เล่นเกิดการพัฒนาสมาธิ และดนตรียังส่งผลต่อผู้เรียนในด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงคาดหวังให้การเรียนดนตรีช่วยพัฒนาสมาธิของผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็ก และช่วยผ่อนคลายจากการเรียนวิชาการในโรงเรียนที่ค่อนข้างหนักมากกว่าจะเพิ่มความกดดันให้บุตรหลานต้องมีความสามารถทางดนตรีเป็นอย่างดี ดังนั้นความคาดหวังต่อความสามารถทางดนตรีจึงเป็นอันดับรองจากความคาดหวังด้านอื่น ๆ

ตารางแสดงที่ 32 พบว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับความสามารถทางดนตรีมากที่สุดในด้านการเล่นดนตรี (อันดับ 9) แต่ด้านความรู้ ทฤษฎีดนตรี (อันดับ 15) และประวัติดนตรี (อันดับ 16) มีระดับของความคาดหวังน้อย เนื่องจากผู้ปกครองเห็นว่าผู้เรียนยังเด็ก การเน้นทฤษฎีอาจทำให้เด็กต้องเคร่งเครียดจนเกินไป และผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจเรื่องความสำคัญของการเรียนดนตรี ส่วนใหญ่คิดว่าการเล่นดนตรีคือการเรียนดนตรีได้ ทำให้คะแนนรวมด้านความสามารถดนตรีลดลง และเป็นเหตุให้ความคาดหวังต่อความสามารถทางดนตรีเป็นอันดับรองจากความสามารถด้านอื่น ๆ

ผู้ปกครองคาดหวังน้อยต่อการเรียนเพื่อประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต และเพื่อการศึกษาดนตรีต่อในระดับอุดมศึกษา อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มต้นเรียน จุดมุ่งหมายที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนเป็นการศึกษาดนตรีตามอัธยาศัย ประกอบกับการเรียนดนตรีต้องใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมยาวนาน จึงจะค้นพบศักยภาพด้านดนตรีในตัวผู้เรียน ในระยะเริ่มต้นจึงเป็นเหมือนการลองผิดลองถูกเหตุผล และช่วงอายุของผู้เรียนในการวิจัยครั้งนี้อยู่ระหว่าง 7 – 15 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และบางส่วนที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นความคาดหวังต่อการศึกษาในระยะยาวเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูง หรือการประกอบอาชีพจึงยังไม่ชัดเจน อีกประการหนึ่งเป็นเรื่องของความเชื่อต่อวิชาดนตรีของสังคม ยังไม่ได้รับการยกย่องทัดเทียมกับอาชีพอื่น เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก เด็กที่เลือกเรียนดนตรีถูกมองว่าเป็นเด็กที่เรียนไม่เก่ง จากความเชื่อ และค่านิยมของสังคมอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองมิได้คาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านรายได้ ระดับการศึกษา และความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครองกับความคาดหวังต่อการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้ ระดับการศึกษาค่อนข้างสูง ทั้งยังมีความสามารถเล่นดนตรีได้มีผู้ค่อนข้างมาก แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ประกอบอาชีพทางด้านดนตรี ดังนั้นผู้ปกครองจึงเข้าใจความสำคัญของการเรียนเพื่อช่วยการพัฒนารมณ์ของผู้เรียนมากกว่าการจะให้ลูกยึดเป็นอาชีพ

ตารางที่ 32 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านการพัฒนาสมาธิ	3.45	0.62	1
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.36	0.72	2
ด้านความกล้าแสดงออก	3.32	0.71	3
ด้านการลดความก้าวร้าว	3.24	0.77	4
ด้านการผ่อนคลายความเครียด	3.21	0.81	5
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.18	0.79	6
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	3.16	0.79	7
ด้านความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง	3.16	0.81	8
ด้านความสามารถเล่นเครื่องดนตรี	3.08	0.82	9
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.99	0.91	10
ด้านการพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ	2.96	0.94	11
ด้านสุนทรีย์	2.90	0.90	12
ด้านความมีระเบียบวินัย	2.89	0.91	13
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.82	0.96	14
ด้านความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี	2.69	0.99	15
ด้านมีความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรี	2.41	0.99	16
ด้านการศึกษาต่อในระดับสูง	1.86	1.16	17
ด้านการประกอบอาชีพในอนาคต	1.56	1.22	18

2. ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลานอยู่ในระดับสูงมากทุก ๆ ด้าน เมื่อนำมาจัดอันดับพบว่า อันดับแรกคือด้านการพัฒนาด้านอารมณ์ รองลงมาคือ การพัฒนาสมาธิ การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาด้านสติปัญญา การพัฒนานุคลิกภาพ และอันดับสุดท้ายคือ การพัฒนาความสามารถทางดนตรี ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีจำแนกตามคุณค่าของคนตรี

ความพึงพอใจจากการเรียนดนตรี	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านอารมณ์	2.94	0.64	1
ด้านการพัฒนาสมาธิ	2.88	0.64	2
ด้านความคิดสร้างสรรค์	2.79	0.69	3
ด้านสังคม	2.77	0.68	4
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.70	0.72	5
ด้านบุคลิกภาพ	2.64	0.67	6
ด้านความสามารถทางดนตรี	2.54	0.77	7

จากตารางพบว่าผู้ปกครองมีความพอใจมากในอันดับ 1 - 6 เนื่องจากธรรมชาติของวิชาดนตรีเป็นวิชาเรียนที่สนุกสนาน ผู้เรียนได้ผ่อนคลาย เกิดอารมณ์ที่ดี ความตั้งใจจดจ่อในขณะที่เล่นดนตรีทำให้เกิดสมาธิ จึงเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจมากในด้านการพัฒนาอารมณ์ สมาธิ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ส่งผลต่อการพัฒนาสติปัญญาตามมา และสามารถเห็นผลได้ชัดเจนกว่าด้านความสามารถทางดนตรีที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง เพราะการเล่นดนตรีเป็นการฝึกฝนทักษะต้องใช้เวลาจึงจะเกิดความชำนาญ อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เพิ่งเริ่มต้นเรียน ดังนั้นผลที่ได้รับจึงยังไม่เห็นการพัฒนา แต่อย่างไรก็ตาม ผลของความพอใจที่ได้รับด้านความสามารถทางดนตรีจัดได้ว่าอยู่ในระดับสูง (2.54) เพียงแต่การปฏิบัติดนตรีเป็นทักษะซึ่งจะแสดงออกได้ยากกว่าด้านความคิดสร้างสรรค์ สมาธิ อารมณ์ ทำให้ความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถทางดนตรีเห็นผลน้อยกว่าด้านอื่น

สาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อความพอใจด้านความสามารถทางดนตรี เกิดจากผู้ปกครองคาดหวังที่จะให้บุตรหลานเล่นเพลงที่เป็นเพลงรู้จัก ซึ่งโดยมากเป็นเพลงในระดับชั้นกลาง ขึ้นไป แต่เด็กยังอยู่ในระดับการเรียนช่วงเริ่มต้นซึ่งไม่สามารถเล่นเพลงเหล่านั้นได้ ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองมีระดับน้อยลงกว่าความเป็นจริง และเมื่อพิจารณาจากตารางที่ 34 ประกอบกันพบว่าผู้ปกครองพอใจมากที่สุดด้านความสามารถในการเล่นดนตรี (อันดับ 6) เนื่องจากในชั่วโมงเรียนเน้นการเรียน

ทักษะปฏิบัติมากกว่าการสอนทฤษฎี ประวัติดนตรี เพื่อความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กถ้านั้นทฤษฎี และประวัติดนตรีมากอาจทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจจะเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองจึงไม่เห็นผลจากการเรียนในด้านความรู้ทฤษฎี และประวัติดนตรีเท่าที่ควร ดังนั้นความพอใจใน 2 ด้านนี้จึงไม่สูงมากนัก (อันดับ 15 และ 16 ตามลำดับ) และเป็นผลให้ความพึงพอใจต่อความสามารถทางดนตรีโดยรวมอยู่ในอันดับรองจากความพอใจต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ

ตารางที่ 34 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการเรียนจำแนกตามการพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

ความพึงพอใจจากการเรียนดนตรี	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.01	0.71	1
ด้านการผ่อนคลายความเครียด	2.98	0.64	2
ด้านการพัฒนาทางอารมณ์	2.91	0.65	3
ด้านการพัฒนาสมาธิ	2.88	0.64	4
ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	2.85	0.64	5
ด้านความสามารถปฏิบัติดนตรี	2.82	0.66	6
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	2.80	0.66	7
ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	2.79	0.69	8
ด้านความกล้าแสดงออก	2.77	0.64	9
ด้านการพัฒนาสติปัญญา	2.70	0.72	10
ด้านความมีระเบียบวินัย	2.65	0.73	11
ด้านความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง	2.58	0.66	12
ด้านการพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ	2.57	0.71	13
ด้านสุนทรียะ	2.57	0.74	14
ด้านความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรี	2.56	0.73	15
ด้านความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรี	2.25	0.79	16
ด้านการศึกษาต่อในระดับสูง	1.87	0.96	17
ด้านการประกอบอาชีพดนตรีในอนาคต	1.73	0.97	18

ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุดต่อการเรียนดนตรีคือ บุตรหลานได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รองลงมาคือผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนและดนตรีช่วยผ่อนคลายความเครียด มีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดีขึ้น มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น พอใจต่อความสามารถในการปฏิบัติดนตรีของบุตรหลาน ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าแสดงออก การพัฒนาสติปัญญา ความมีระเบียบวินัย มีการพัฒนาความเชื่อมั่นเป็นตัวของตัวเอง พัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ เกิดความซาบซึ้งในสุนทรียะ การมีความรู้ทางทฤษฎี การมีความรู้ ประวัติทางดนตรี ตามลำดับ และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อความต้องการเรียนดนตรีของบุตรหลานเพื่อการศึกษาดนตรีต่อในระดับสูง และอันดับสุดท้ายคือความต้องการเรียนดนตรีของบุตรหลานเพื่อประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต

3. จากการผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังต่อการเรียนมีความแตกต่างกันกับความพึงพอใจที่ได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพัฒนาอารมณ์ (ความก้าวร้าว และการผ่อนคลายความเครียด) ด้านสังคม (ความมีมนุษยสัมพันธ์, ความมีระเบียบวินัย) ด้านบุคลิกภาพ (ความกล้าแสดงออก, ความเชื่อมั่น และลักษณะความเป็นผู้นำ) ด้านการพัฒนาสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ด้านการพัฒนาสมาธิ ด้านความซาบซึ้งในสุนทรียะ ด้านความสามารถทางดนตรี (ความสามารถเล่นดนตรี และความรู้ประวัติดนตรี) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรู้ทฤษฎีดนตรี และการศึกษาต่อในระดับสูง ไม่มีความแตกต่างกัน

ความคาดหวังของผู้ปกครองด้านความสามารถทางดนตรีเมื่อเทียบกับความพึงพอใจที่ได้รับมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการปฏิบัติดนตรี ความรู้ทฤษฎี และประวัติดนตรี แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจต่อการเรียนไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครอง อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนมีความคาดหวังต่อผลการเรียนไว้ในระดับสูง แต่การเรียนดนตรีต้องอาศัยเวลา ความขยันหมั่นเพียร และการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นผลที่ได้รับจึงไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในระยะสั้น และบทเรียนในขั้นเริ่มต้นเป็นการเรียนพื้นฐานทางดนตรีผ่านบทเพลงง่าย ๆ ซึ่งบางเพลงผู้เรียนไม่รู้จัก จึงอาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ผลการเรียนไม่ก้าวหน้า ผู้ปกครองไม่เห็นพัฒนาการทางดนตรีที่ชัดเจน ทำให้ความพอใจลดลง และเห็นว่าการเรียนไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง แต่อย่างไรก็ตามความแตกต่างที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งเป็นความแตกต่างของตัวเลขทางสถิติ เพราะความคาดหวังของผู้ปกครองที่ตั้งไว้สูงเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ค่อนข้างสูง แต่ความพึงพอใจที่ได้รับก็อยู่ในระดับสูงเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 2.54) เพียงแต่มีระดับคะแนนน้อยกว่าความคาดหวัง (3.08)

ความพึงพอใจต่อผลที่ได้รับในบางด้านอาจเกิดความคลาดเคลื่อนจากตัวแปรแทรกซ้อนเกี่ยวกับผู้เรียนที่ไม่สามารถควบคุมได้ ในกรณีของผู้เรียนที่เรียนพิเศษวิชาอื่นควบคู่กัน ตัวอย่างเช่น ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนที่เรียนทั้งวิชาดนตรี และศิลปะควบคู่กัน ผู้ปกครองสามารถเห็นผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ชัดเจน เป็นผลให้ความพึงพอใจสูงกว่าระดับความเป็นจริง หรือในทางตรงข้าม นักเรียนที่เรียนทั้งวิชาดนตรี จินตคณิต หรือคอมพิวเตอร์ ผู้ปกครองสามารถเห็นผลการพัฒนาสติปัญญาจากการเรียนวิชาจินตคณิต หรือคอมพิวเตอร์ ได้ชัดเจนกว่า แต่ไม่เห็นผลการพัฒนาสติปัญญาจากการเรียนดนตรี เป็นผลให้ความพึงพอใจด้านการพัฒนาสติปัญญาดำกว่าระดับความเป็นจริงได้

ความคาดหวังต่อการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตมีความแตกต่างกับความพึงพอใจที่ได้รับ แสดงว่าความต้องการเรียนเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตของผู้เรียนมีความแตกต่างจากความคาดหวังของผู้ปกครอง ความแตกต่างที่เกิดขึ้นอาจเนื่องจากความประทับใจต่อการเรียน (ความพึงพอใจสูงมากต่อความสนุกสนานในการเรียนของบุตรหลาน) ความประทับใจต่อครูผู้สอน (ความพึงพอใจสูงมากต่อครูผู้สอน) และส่งผลต่อความชอบในการเรียน และตั้งความคาดหวังต่อการเลือกอาชีพในอนาคต

5.1.2.2 ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ อยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก และได้รับความพึงพอใจมากเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความคาดหวัง กับความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาอภิปรายผลเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปอยู่ในระดับสูงมาก เป็นเพราะการที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียน ณ สถานศึกษาใด ต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้านประกอบกัน อาทิ ทำเลที่ตั้ง ด้านวิชาการ ด้านบริการ ชื่อเสียงของโรงเรียน ครูผู้สอน ดังนั้น ความคาดหวังที่ต้องการได้รับจึงอยู่ในระดับสูงทุก ๆ ด้าน เมื่อนำมาจัดอันดับพบว่า อันดับแรกผู้ปกครองคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ จัดการด้านการเรียนการสอนที่ดีให้แก่บุตรหลาน รองลงมาคือด้านการบริการชุมชน การจัดกิจกรรม/อบรม และการเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ ตามลำดับ

ตารางที่ 35 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามวัตถุประสงค์

ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.22	0.85	1
ด้านการบริการชุมชน	3.06	0.82	2
ด้านการจัดกิจกรรม/ อบรม	2.91	0.87	3
ด้านการเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อระดับวิชาชีพ	2.57	1.13	4

ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองจึงมีความคาดหวังในระดับสูงที่ต้องการให้โรงเรียนจัดครูผู้สอนที่มีความสามารถในการสอนแก่นุตรหลานของตน ดังตารางที่ 36 และผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความสามารถทางดนตรี จึงคาดหวังให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมแก่นุตรหลานของตน มีการพัฒนาหลักสูตร และการวัด ประเมินผลที่มีมาตรฐาน

จากตารางพบว่าการบริการชุมชน และการจัดกิจกรรม/อบรม เป็นความคาดหวังในอันดับรองลงมา เนื่องจากการบริการห้องสมุด หรือการจัดทำตำรา วารสารทางดนตรี และการจัดกิจกรรม / อบรม เป็นการจัดการเพื่อส่งเสริมความสามารถ เพิ่มเติมความรู้แก่ผู้เรียน ดังนั้นความคาดหวังในด้านนี้จึงอยู่ในอันดับรองลงมา และอันดับสุดท้ายคือความคาดหวังต่อความพร้อมของวิทยาลัย ฯ ในการเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อระดับวิชาชีพ

ตารางที่ 36 แสดงอันดับความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ด้านต่าง ๆ

ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านครูผู้สอน	3.70	0.53	1
ด้านหลักสูตรการสอน	3.48	0.61	2
ด้านการจัดการเรียน (ระยะเวลา, ระดับชั้นเรียน)	3.39	0.77	3
การวัด ประเมินผลการเรียน	3.36	0.82	4
ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นต้นถึงขั้นสูง	3.22	0.80	5
ด้านการบริการห้องสมุด	3.08	0.81	6
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.04	0.76	7
ด้านการจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี	3.05	0.83	8
ด้านการจัดกิจกรรม	2.97	0.87	9
ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.91	0.89	10
ด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ	2.86	0.94	11
ด้านความสามารถในการเปิดสอนวิชาดนตรีทุกชนิด	2.84	0.91	12
ด้านการจัดอบรมทางดนตรี	2.72	0.94	13
ด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	2.57	1.13	14

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไปอยู่ในระดับสูงในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม/ อบรม และมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้านการเป็นแหล่งบริการชุมชน และการเตรียมผู้เรียนเพื่อการศึกษาต่อระดับวิชาชีพ ดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ จำแนกตามวัตถุประสงค์

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.74	0.71	1
ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม	2.51	0.75	2
ด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	2.38	0.75	3
ด้านการบริการชุมชน	2.14	0.78	4

ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ในด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะโครงการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นหน่วยงานภายใต้ความควบคุมของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หลักสูตรการเรียนการสอน การวัด ประเมินผลการเรียนมีการควบคุมมาตรฐาน และกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน ครูพิเศษทุกท่านที่สอนในวิทยาลัย ฯ ผ่านการคัดคุณภาพจากอาจารย์ประจำของวิทยาลัย ฯ และวิทยาลัย ฯ มีความพร้อมในการจัดการสอนแก่ผู้เรียนตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงขั้นสูง เมื่อพิจารณาตารางที่ 38 พบว่าผู้ปกครองพึงพอใจต่อความสามารถและการสอนของครูผู้สอนมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือพึงพอใจกับความสามารถของวิทยาลัย ฯ ในการจัดการสอนตั้งแต่ระดับขั้นต้นจนถึงขั้นสูง ด้านหลักสูตรของทางวิทยาลัย ฯ ด้านความสามารถในการจัดการสอนดนตรีทุกชนิด ด้านความสามารถในการจัดการสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (ระยะเวลาเรียน, การจัดชั้นเรียน) ด้านการวัด ประเมินผล

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรม / อบรม อาจเป็นเพราะทางวิทยาลัย ฯ มีการกำหนดในหลักสูตรการสอนให้ผู้เรียนแสดงคอนเสิร์ตอย่างน้อย 1 ครั้งในแต่ละคอร์ส มีการจัดกิจกรรมเรียนรวมวงทุกเดือนสำหรับวิชาเครื่องสาย และเครื่องเป่า แต่ละภาควิชามีการจัดกิจกรรมแสดงผลงานทุกรอบ 1 ปี และมีการจัด อบรม Workshop และ Masterclass ตามโอกาส

ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการบริการห้องสมุดอันดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจากตำรา หนังสือทางดนตรี หรือโน้ตเพลง ส่วนใหญ่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ และมีราคาแพง จึงเป็นข้อจำกัดต่อความสามารถของในการจัดการของวิทยาลัย ฯ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองได้ดีพอ ความพึงพอใจของผู้ปกครองจึงอยู่ในระดับปานกลาง อีกประการหนึ่งคือ เนื้อที่ของโรงเรียน พื้นที่ส่วนใหญ่ของโรงเรียนเป็นส่วนของสำนักงาน และห้องเรียน การให้บริการห้องสมุดซึ่งเป็นโครงการจัดตั้งขึ้นภายหลังจึงไม่มีเนื้อที่เพียงพอ

ตารางที่ 38 แสดงอันดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ด้านต่าง ๆ

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ด้านครูผู้สอน	3.03	0.61	1
ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนดนตรีตั้งแต่ระดับขั้นต้นถึงขั้นสูง	2.92	0.59	2
ด้านหลักสูตรการสอน	2.80	0.66	3
ด้านความสามารถในการเปิดสอนรายวิชาดนตรีทุกชนิด	2.77	0.66	4
ด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ	2.77	0.67	5
ด้านการจัดการเรียน (ระยะเวลาเรียน, ระดับชั้นเรียน)	2.66	0.76	6
ด้านการจัดกิจกรรม	2.60	0.77	7
ด้านการวัด ประเมินผลการเรียน	2.58	0.78	8
ด้านการประชาสัมพันธ์	2.48	0.74	9
ด้านการจัดอบรมทางดนตรี	2.46	0.72	10
ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.41	0.74	11
ด้านความสามารถในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	2.38	0.75	12
ด้านการจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี	2.20	0.76	13
ด้านการบริการห้องสมุด	2.08	0.80	14

3. ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ มีความแตกต่างกันกับความพึงพอใจที่ได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการจัดการเรียนการสอน (การจัดเวลา ชั้นเรียน, หลักสูตร, การวัด ประเมินผล, ครูผู้สอน, สื่อการเรียน และความสามารถในการจัดการสอนตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงขั้นสูง) การจัดกิจกรรม / การอบรม (การจัดกิจกรรม, การจัดอบรม และการประชาสัมพันธ์) การเป็นแหล่งบริการชุมชน (ห้องสมุด และการจัดทำวารสารทางดนตรี) และความพร้อมความสามารถของวิทยาลัย ฯ ในการเตรียมผู้เรียนเพื่อศึกษาในระดับอุดมศึกษา ยกเว้นในด้านความสามารถในการเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกประเภท และความสามารถในการเปิดสอนวิชาดนตรีทุกรายวิชาที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจ

ความคาดหวังต่อการดำเนินงานมีความแตกต่างกับความพึงพอใจที่ได้รับในการจัดการเรียนการสอน แสดงว่าการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครองได้ ความแตกต่างอาจมีผลจากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย ฯ ที่ค่อนข้างหลากหลายขึ้นกับวัย และความต้องการของผู้เรียน ประกอบกับจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนมีจำนวนมาก (จำนวนผู้เรียนรวมทั้งหมดทุกประเภท ทุกรายวิชาประมาณ 1,240 คน) การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนทุกคนอาจไม่ทั่วถึง สอดคล้องความต้องการเรียนไม่เต็มที่

ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม ความคาดหวังต่อการดำเนินงานมีความแตกต่างกับความพึงพอใจที่ได้รับ แสดงว่าการจัดกิจกรรม / อบรมของวิทยาลัย ฯ ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครองได้ ความแตกต่างอาจมีผลจากผู้เรียนบางส่วน โดยเฉพาะนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมบางอย่างได้ เช่นกิจกรรมรวมวง การอบรม Workshop หรือ Masterclass

ด้านการเป็นแหล่งบริการชุมชน ความคาดหวังต่อการดำเนินงานมีความแตกต่างกับความพึงพอใจที่ได้รับ แสดงว่าการบริการห้องสมุด และการจัดทำเอกสาร ตำราทางดนตรีเพื่อบริการชุมชนของทางวิทยาลัย ฯ ไม่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครองได้

5.1.3 อภิปรายผลตอนที่ 4 เปรียบเทียบระหว่างตัวแปรด้านความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับตัวแปรด้านระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครอง ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้ และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่น

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ กับตัวแปรด้านระดับการศึกษา รายได้ ความสามารถทางดนตรีของผู้ปกครอง ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียน ณ สถาบันนี้ และประสบการณ์เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่นมาก่อน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตัวแปรด้านรายได้ และระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวัง อีวอ มอริช (Ivor Morrish, 1972: 131) กล่าวไว้ว่า “ผู้ปกครองที่มีฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณค่าในการศึกษาที่แตกต่างกัน และความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมไปถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษานักเรียนด้วย” แต่ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีรายได้ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน แม้ว่าผู้ปกครอง

จะมีความคาดหวังต่อการเรียนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน แต่มุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเช่นเดียวกัน และมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับการศึกษาสูง ความคิดเห็นและความคาดหวังจึงค่อนข้างใกล้เคียงกัน ดังนั้นความคาดหวังต่อการเรียนดนตรีเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านต่าง ๆ จึงไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้ และระดับการศึกษาต่างกัน

ความสามารถทางดนตรีของครอบครัวมีผลต่อความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี พ่อแม่ที่มีความสามารถทางดนตรีจะคาดหวังต่อการเรียนของบุตรหลานไว้สูง แต่ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนมากร้อยละ 58.9 ไม่สามารถเล่นดนตรีได้ และไม่ได้หวังผลจากการเรียนดนตรีไว้สูงมากนัก เพียงคาดหวังให้เด็กมีดนตรีในหัวใจ สามารถเล่นดนตรีได้ ดังนั้นความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีความสามารถทางดนตรีต่างกันจึงไม่มีความแตกต่างกัน

ค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง มีผลต่อความคาดหวังที่สูงขึ้น แต่จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรด้านระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรีไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะดี แต่มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้เรียนอยู่ในช่วงเริ่มต้น ทำให้ความคิดเห็นและความคาดหวังค่อนข้างใกล้เคียงกัน ดังนั้นความคาดหวังต่อการเรียนจึงไม่มีความแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบตัวแปรด้านระยะเวลาการเรียน

ในกรณีของผู้เรียนที่เคยเรียนจากสถาบันอื่นมาก่อน และย้ายมาเรียน ณ สถาบันนี้ มีสาเหตุหลักมาจากการเรียนที่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ และผู้เรียนยังมีความชอบในการเรียนอยู่ ผู้ปกครองจึงย้ายสถานที่เรียน ดังนั้นความคาดหวังของผู้ปกครองในส่วนนี้จึงมีอยู่สูง แต่ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่าง เนื่องจากจำนวนผู้เรียนร้อยละ 61.3 เริ่มต้นเรียน ณ สถาบันนี้ และอาจมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการย้ายสถานที่เรียน เช่น สถานที่ตั้งใกล้บ้าน ทำเลสะดวก ชื่อเสียงของสถาบัน เป็นต้น เป็นตัวแปรที่ทำให้ผลเกิดความคลาดเคลื่อนได้

5.2 สรุปผลการวิจัย

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในระดับสูง ทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลอยู่ในระดับสูง ทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ

3. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตาม โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และความพึงพอใจที่ได้รับทั้งในด้านคุณค่าของดนตรีต่อผู้เรียน และการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5. ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และความ คาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้ปกครองที่มีความสามารถทางดนตรีต่างกัน ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี และ ความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

7. ระยะเวลาที่ส่งบุตรหลานเรียนดนตรี ณ สถาบันนี้ต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครอง ต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ประสบการณ์เคยเรียนดนตรีจากสถาบันอื่นมาก่อนเข้าเรียน ณ สถาบันนี้ ความคาดหวัง ของผู้ปกครองต่อการเรียนดนตรี และความคาดหวังต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

1. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนดนตรีแก่ผู้ปกครอง เช่นการสัมมนา การบรรยาย หรือ จัดทำในรูปแบบวารสารของโรงเรียนรายเดือน

2. ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการพัฒนาความสามารถด้าน อารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ ความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาสมาธิมากกว่าความ สามารถทางด้านดนตรี ดังนั้นวิทยาลัยฯ ควรสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญ ของการเรียนดนตรี ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนที่ประสบความสำเร็จ และผลพลอยได้จาก การเรียนดนตรีต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทางที่ถูกต้องต่อการเรียนดนตรี และให้การสนับสนุนผู้เรียนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เรียนมีความสามารถทางดนตรีสูง มี ความต้องการเรียนต่อในระดับสูง หรือต้องการประกอบอาชีพดนตรีในอนาคต

วิทยาลัยควรเน้นการเรียนการสอนที่สนุกสนานให้มากขึ้น เช่น การเรียนกลุ่ม เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง เพิ่มระดับความพอใจต่อการเรียนและสามารถตอบสนองกับความคาดหวังของผู้ปกครองในระดับที่สูงขึ้น

3. วิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการเรียนทฤษฎี ประวัติดนตรี โดยการจัดรูปแบบการเรียนที่สนุกสนาน เช่น จัดมุมเสริมความรู้ ประวัติดนตรี นักประพันธ์ ให้มีการตอบปัญหาประจำสัปดาห์เพื่อเพิ่มระดับความพอใจด้านความสามารถทางดนตรีให้สูงขึ้น

4. ควรมีการจัดทำโน้ตเพลงคลาสสิก เพลงไทย หรือเพลงที่เด็กรู้จักคุ้นเคยเป็นโน้ตแบบง่าย ๆ สำหรับผู้เริ่มต้นเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียน และตั้งใจฝึกซ้อมมากขึ้น

5. ให้การแนะแนวการศึกษาต่อดนตรีในระดับสูง และการประกอบอาชีพทางด้านดนตรีแก่ผู้ปกครอง และผู้เรียนเพื่อให้เกิดความสนใจ และเข้าใจการเรียนดนตรีดนตรีอย่างจริงจัง

6. จากการศึกษาผู้ปกครองพึงพอใจต่อการเรียนดนตรี และการดำเนินงานของวิทยาลัยฯ เป็นอย่างมาก แต่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจให้สามารถสนองตอบความคาดหวังของผู้ปกครอง อีกทั้งการแข่งขันของธุรกิจโรงเรียนดนตรีเพิ่มสูงขึ้น ผู้ปกครองมีทางเลือกมากขึ้น ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งด้านคุณภาพของผู้สอน และมาตรฐานของงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นส่วนหลักที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ และด้านงานบริการฝ่ายธุรการ เจ้าหน้าที่ การจัดกิจกรรม และห้องสมุดซึ่งเป็นส่วนช่วยเสริม ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอนถือเป็นส่วนหลักที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักคือ หลักสูตร ครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล สื่อการเรียนการสอน และการบริการของเจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1. ควรพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการพัฒนาบุคลากรทั้งครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเฉพาะควรให้ความสำคัญกับปัญหาความตรงต่อเวลาของครูผู้สอน และการลาหยุด งานบริการฝ่ายธุรการ ควรอบรมพนักงานให้มีความรู้ในเรื่องที่ให้บริการมากยิ่งขึ้น เช่น หลักสูตร ครูผู้สอน ความรู้ดนตรีทั่วไป
3. ควรปรับปรุงการวัด ประเมินผลการเรียน และประสิทธิภาพการสอนให้มีความชัดเจน มีการรายงานผลการเรียนแจ้งแก่ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ

ด้านการจัดกิจกรรม / อบรม

ด้านการจัดกิจกรรม / อบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่ผู้เรียน เป็นการบริการเสริมที่ช่วยเพิ่มระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรปรับปรุงการให้ข้อมูลของฝ่ายกิจกรรม ประชาสัมพันธ์
2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริการชุมชน

งานด้านการบริการชุมชน ได้แก่ การจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี และการบริการห้องสมุด มีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการบริการห้องสมุด เนื่องจากผู้ปกครองยังไม่ทราบว่ามีการบริการในส่วนนี้

5.3.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็น และความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน การวัด ประเมินผลการเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของการเรียน เพื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็น ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้ปกครอง และเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง และผู้เรียนในด้านการบริการห้องสมุด การประชาสัมพันธ์ การจัดทำวารสาร ตำราทางดนตรี และด้านการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบเสริมเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัย
3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็น ความสนใจในการศึกษาต่อดนตรีระดับสูง หรือการประกอบอาชีพดนตรีของนักเรียนที่มีช่วงอายุมากกว่า 15 ปี หรือนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังของผู้ปกครอง
4. ควรมีการศึกษาเจตคติ ความคาดหวัง หรือความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีของผู้ปกครอง และนักเรียน เปรียบเทียบระหว่างโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป กับสถาบันอื่นที่มีระบบการเรียนการสอนในลักษณะคล้ายคลึงกัน
5. ควรมีการศึกษาเจตคติ ความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อการเรียนดนตรีของผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป โดยใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่างประกอบกันในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่นการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลโดยตรงและมีความคลาดเคลื่อนน้อย

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ จันทร์แก้ว. (2538). ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีสำนักงานเขตประเวศ. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- กรรณิกา นาควัชร. (2534). ความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนที่เป็นบุตรผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทคุณ” และโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2534. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไกรสร แก้วกล้า. (2540). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการไปรษณีย์ ศึกษาเฉพาะกรณีที่ทำกรไปรษณีย์อำนาจเจริญ. กรุงเทพมหานคร : ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จันทร์ คุปตะวาทีน และคนอื่น ๆ. (2538). การรวบรวมข้อมูลการวิจัย. ในประมวลสาระชุดวิชา วิทยานิพนธ์ 2 แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน หน่วยที่ 1 – 2 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จารี ศรีไพโรจน์. (2540). ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จักรชуда เขียวปรีชา. (2537). พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัยพร วิชาวุธ. (2526). แนวทางการพัฒนาจริยธรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม. วารสารครูศาสตร์ ฉบับที่ 11 เดือนเมษายน.

- ชุมพร ยงค์กิติกุล. (2543). ภาษา การคิด และการตัดสินใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 13) ในเอกสารการสอนชุด
วิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 8 – 15 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดุยฉี พนมยงค์ บุญทัศนกุล. (2539). ลมหายใจ...ดนตรี...ชีวิต การฝึกดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ชีวิต. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บ้านเพลง.
- นฤมล บุณนิม. (2529). ความพึงพอใจในความสำเร็จในเชิงความคาดหวังทางการศึกษา : ศึกษากรณี
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญพิศ นัยน์พานิช. (2543). ความพึงพอใจในการบริการของผู้ใช้บริการ กรณีศึกษา: โครงการ
ศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยภูมิพลสารคดี มหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- ประคอง กรรณสูต. (2528). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี: ศูนย์หนังสือ
ดร. ศรีสง่า.
- พรทิพย์ รัตนวิเชียร. (2521). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสาธิตจุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2533). อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต, ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี วาศวิท. (2534). ดนตรีสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 31 (2).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชา 21412 การสร้างเสริมลักษณะ
นิสัยระดับปฐมวัยศึกษา (หน่วยที่ 8 – 15). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการ
พิมพ์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปิ่นขยง จิรัฏฐิติกาล. (2538). ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชน จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2545). คู่มือนักเรียนหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2526). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิโรจน์ มุอำหัด. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุกรี เจริญสุข. (2532). จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

_____. (2544). พรสวรรค์ศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์.

สุดจิต จันทระประสาน. (2524). การศึกษาประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน.

กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธียา จองสว่าง. (2539). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชนของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการวางแผน สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2534). ทฤษฎีสังคมวิทยา การสร้าง การประเมินค่าและการใช้ประโยชน์. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิริวรรณ อัสวกุล. (2528). ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานที่กำหนดของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรรณเทพ หาญกล้า. (2539). โรงเรียนดนตรีเอกชน ศึกษากรณี สภาพปัญหาการเรียนการสอน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ญัตย์ วงษ์เล็ก. (2540). ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรรษา นิลวิเชียร. (2535). ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรแบบแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โอเคชั่นสโตร์.
- Brocklehurst, Brain. (1971). Response to Music : Principles of Music Education. London: Routledge & Kegan Paul.
- Bloom, B.S. and Selznick, Thomas.J. (1973). Education to improve learning. New York : Mc Graw Hill.
- Burmeister, C.A. (1958). The Role of Music in General Education : Basic Concepts in Music Education. Illinois: The National Society for the Study of Education.
- Campbell, Don. (2001). The Mozart Effect. Great Britain : Hodder and Stoughton.
- Clay, David. (1988). Knowledge and Skepticism Boalder, Cole, Westview Press.
- Collins, Randall. (1975). Dictionary of the English Language. United States of America
- Feldstein, S., Pereiro, F. (1999). The Power of Music Education[Online]. Available: <http://www.yamaha.com/band> [2001, November 20].
- Finn, Jeremy D. (1962). Expectation and Educational Environment. Journal of teacher Education. 42 (3).
- Frankenberger, A.W. (1979). Relation Training with Aggressive Mentally Retarded Adults. Ohio: Ph. D. Dissertation.
- Funk and Wagnalls. (1963). "Functional and Conflict theories of Educational Stratification". American Sociological Review. 36 (December).

Green, E.L. (1964). Classroom Management in Business Education. Va : National Business Education Association.

Hurlock, Elizabeth B. (1973). Adolescence Development. (fourth edition) U.S.A. : Mc Graw Hill.

NAMM – International Music Products Association. (2000). American's Attitudes Toward Music, Music Making, and Music Education[Online] Available:
<http://www.namn.com/education/research/gallup/images/GallupFindings.pdf>
[2001, November 20].

Peterson, Mathew and others. (2000). Music Brain Research Chronology [Online]. Available: <http://www.Researchchron.htm>[2001, December 17].

Rauscher, Frances and Shaw, Gordon. (1997). Music Brain Research Chronology [Online]. Available: <http://www.Researchchron.htm>[2001, December 17].

Sewell, William H. , Haller Archibald O. and Alejandro Portes. (1969). The educational and early occupational attainment process. American Sociological Review Vol. 34.

Shaw, Gordon. (1999). Piano and Computer Training Boost Student Math Achievement, UC Irvine Study Shows[Online]. Available: <http://www.pianocomputer.htm>
[2001, December 17].

Spoulding, M. Robert. (1975). Theories in Social Psychology. New York : Basic Books.

Vroom, Victor. H. (1970). Management and Motivation. U.S.A. : Penguin Published.

Whittaker, James O. (1965). Introduction to Psychology. Philadelphia, Saunders.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข
ผู้อำนวยการวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ดร. วิภา คงคากุล
ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรี
สำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำชี้แจง เพื่อให้ทราบความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตาม
โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
คำตอบและความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย จึงขอความกรุณา
ท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวัง และความพึงพอใจ

2.1 ความคาดหวังต่อการเรียนดนตรี

2.2 ความคาดหวังต่อโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.3 ความพึงพอใจจากการเรียนดนตรีที่ได้รับ

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถาม

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ถ้าตอบไม่ครบจะไม่สามารถนำแบบสอบถามไปใช้
ในการวิจัยได้

4. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกประการ เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย

5. คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะผลที่ได้รับ
จากการวิจัยเท่านั้น

6. ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีในสถาบันที่
เปิดสอนดนตรี

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่างหน้าคำตอบที่สอดคล้องกับความจริง

1. ระดับการศึกษาของท่าน

- ☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ / อนุปริญญา
- ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

2. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน (ทั้งสามี และภรรยารวมกัน)

- ☐ ต่ำกว่า 25,000 บาท ☐ 25,001 – 50,000 บาท
- ☐ 50,001 – 75,000 บาท ☐ 75,001 – 100,000 บาท
- ☐ สูงกว่า 100,000 บาทขึ้นไป

3. ความสามารถเล่นดนตรีของครอบครัว (บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง)

- ☐ ได้ ☐ ไม่ได้

4. ระยะเวลาที่บุตรหลานของท่านเรียนดนตรี ณ สถาบันแห่งนี้

- ☐ 0 – 2 ปี ☐ 2 – 4 ปี ☐ ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

5. บุตรหลานของท่านเคยเรียนดนตรีที่อื่นหรือไม่

- ☐ เคย ☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ**2.1 เกี่ยวกับระดับความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการเรียนดนตรีของบุตรหลาน**

คำอธิบาย อ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาว่ามีความคาดหวังหรือความต้องการในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใดใน 5 อันดับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ

- () มากที่สุด หมายถึง คาดหวังมากที่สุดที่ส่งบุตรหลานเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ
- () มาก หมายถึง คาดหวังมากที่สุดที่ส่งบุตรหลานเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ
- () น้อย หมายถึง คาดหวังเล็กน้อยที่ส่งบุตรหลานเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ

- () น้อยที่สุด หมายถึง คาดหวังน้อยมากที่สุดจนกระทั่งเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ
- () ไม่คาดหวัง หมายถึง ไม่คาดหวังเลยที่ส่งบุตรหลานเรียนเพื่อเป็นความสามารถพิเศษ

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่คาดหวัง
1. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการพักผ่อน ช่วยคลายความเครียด					
2. ท่านคาดหวังให้การเรียนดนตรีช่วยลดความก้าวร้าว ทำให้เด็กมีจิตใจละเอียดอ่อน					
3. ท่านคาดหวังว่าการเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
4. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว					
5. ท่านคาดหวังให้การเรียนดนตรีช่วยสร้างระเบียบวินัยแก่เด็ก					
6. ท่านต้องการให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
7. ท่านคาดหวังให้การเรียนดนตรีช่วยพัฒนาสติปัญญาของบุตรหลาน และส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่นได้ดีขึ้น					
8. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์					
9. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาสมาธิ					
10. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเกิดความซาบซึ้งในดนตรี และมีการพัฒนาอารมณ์สุนทรีย์					
11. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยสร้างความเชื่อมั่นและเป็นตัวของตัวเองแก่บุตรหลานท่าน					
12. ท่านคาดหวังว่าดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านกล้าแสดงออก					

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่คาดหวัง
13. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำกล้าคิด กล้าตัดสินใจ					
14. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต					
15. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงด้านดนตรี					
16. ท่านคาดหวังให้สามารถเล่นเครื่องดนตรีที่เรียนได้เป็นอย่างดี					
17. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานมีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีเป็นอย่างดี					
18. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานมีความรู้ทั่วไปและประวัติดนตรีเป็นอย่างดี					

2.2 เกี่ยวกับระดับความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ

คำอธิบาย อ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาว่ามีความคาดหวัง หรือความต้องการในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใดใน 5 อันดับดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่านคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ มีการเพิ่มจำนวนห้องเรียนเพื่อรองรับจำนวนผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ

- () มากที่สุด หมายถึง คาดหวังมากที่สุดให้วิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนห้องเรียน
- () มาก หมายถึง คาดหวังมากให้วิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนห้องเรียน
- () น้อย หมายถึง คาดหวังเล็กน้อยให้วิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนห้องเรียน
- () น้อยที่สุด หมายถึง คาดหวังน้อยมากให้วิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนห้องเรียน
- () ไม่คาดหวัง หมายถึง ไม่ได้คาดหวังให้วิทยาลัย ฯ เพิ่มจำนวนห้องเรียน

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่คาดหวัง
1. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดการเรียน (ระยะเวลา ระดับชั้น) ที่เหมาะสมแก่บุตรหลานของท่าน					
2. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสม เพื่อการเรียนของบุตรหลาน					
3. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ มีการวัด ประเมินผล การเรียนของบุตรหลานที่เป็นระบบ ได้มาตรฐาน					
4. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดครูผู้สอนที่มีความสามารถเพื่อการสอนบุตรหลานท่าน					
5. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดทำเอกสาร ตำรา เทปเพลงแผ่นเสียง เพื่อประกอบ และส่งเสริมการเรียนของบุตรหลานท่าน					
6. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอน แก่บุตรหลานท่านตั้งแต่ระดับชั้นต้น ไปจนถึงชั้นสูง					
7. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ สามารถเปิดสอนเล่น เครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีสากลตามที่ท่านประสงค์จะให้ บุตรหลานท่านเรียน					
8. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ เปิดสอนวิชาดนตรี ทุกชนิด อาทิ ดนตรีไทย ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก ทฤษฎี ประวัติดนตรี เป็นต้น ตามที่ท่านประสงค์จะให้บุตรหลานของท่านเรียน					
9. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมความรู้ ความสามารถของบุตรหลานท่าน อาทิ การจัดนิทรรศการดนตรี การแสดงต่อ สาธารณชน การประกวด แข่งขันทางดนตรี การเรียนรวมวง (Ensemble)					

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่คาดหวัง
10. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดอบรมทางดนตรี (การอบรม Workshop Masterclass) อาทิ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส ดนตรีสมัยนิยม การดูแลรักษาเครื่องดนตรี การซ่อมเครื่องดนตรี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุคลากรของท่าน					
11. ท่านคาดหวังต่อการประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสารงานกิจกรรมต่าง ๆ ของทางวิทยาลัย ฯ					
12. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ จัดการบริการห้องสมุด ห้องสมุดเสียงแก่บุคลากรของท่าน					
13. ท่านคาดหวังว่าวิทยาลัย ฯ ควรเป็นแหล่งวิชาการในการจัดทำเอกสารทางดนตรี เช่น วารสาร เพลงดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ โน้ตเพลง เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุคลากร					
14. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ เป็นสถานที่สำหรับเตรียมความพร้อมแก่บุคลากรท่านเพื่อการศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ					

2.3 เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจจากการเรียนดนตรีที่ได้รับ

คำอธิบาย อ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาว่ามีความพึงพอใจ หรือเป็นไปตามความต้องการในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใดใน 5 อันดับดังตัวอย่างต่อไปนี้

ท่านพึงพอใจกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ

- () มากที่สุด หมายถึง พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ มากที่สุด
- () มาก หมายถึง พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ มาก
- () น้อย หมายถึง พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ น้อย
- () น้อยมาก หมายถึง พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ น้อยมาก
- () ไม่พอใจ หมายถึง ไม่พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำวิทยาลัย ฯ เลย

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก	ไม่พอใจ
1. บุตรหลานของท่านสนุกสนานกับการเรียนดนตรี ดนตรีช่วยผ่อนคลายความเครียด					
2. การเรียนดนตรีช่วยให้มีจิตใจละเอียดอ่อน ลดความก้าวร้าวของบุตรหลาน					
3. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
4. จากการเรียนดนตรีของบุตรหลานท่านมีส่วนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว					
5. การเรียนดนตรีช่วยสร้างระเบียบวินัยแก่บุตรหลานท่าน					
6. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
7. การเรียนดนตรีช่วยพัฒนาสติปัญญาของบุตรหลานท่านและส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่น ได้ดีขึ้น					
7. บุตรหลานของท่านมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น					
9. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานของท่านมีสมาธิดีขึ้น					
10. การเรียนดนตรีช่วยบุตรหลานท่านเกิดความรู้สึกซาบซึ้งทางดนตรี พัฒนาอารมณ์สุนทรีย์					
11. การเรียนดนตรีมีส่วนช่วยสร้างความเชื่อมั่น ความเป็นตัวของตัวเองแก่บุตรหลานท่าน					
12. บุตรหลานของท่านกล้าแสดงออกมากขึ้นหลังจากเรียนดนตรี					
13. ดนตรีช่วยพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำแก่บุตรหลานท่าน ช่วยให้เกิดกล้าคิด กล้าตัดสินใจ					

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยมาก	ไม่พอใจ
14. บุตรหลานของท่านต้องการเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต					
15. บุตรหลานของท่านต้องการศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับสูง					
16. ท่านพึงพอใจกับความสามารถเล่นเครื่องดนตรีของบุตรหลาน					
17. ท่านพึงพอใจกับความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรีของบุตรหลาน					
18. ท่านพึงพอใจกับความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรีของบุตรหลาน					
19. ท่านพึงพอใจการจัดการเรียนการสอน (ระยะเวลาเรียน ระดับชั้นเรียน) ที่จัดแก่นุตรหลานท่าน					
20. ท่านพึงพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอน					
21. ท่านพึงพอใจกับระบบการทดสอบ การประเมินผลการเรียนของวิทยาลัย ฯ					
22. ท่านพึงพอใจกับความสามารถ และการสอนของครูผู้สอน					
23. ท่านพึงพอใจกับการจัดทำเอกสาร ตำรา เทป เพลง แผ่นเสียง เพื่อประกอบการเรียนการสอนของวิทยาลัย ฯ					
24. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัย ฯ จะสามารถจัดการเรียนการสอนดนตรีตั้งแต่ระดับขั้นต้นไปจนถึงขั้นสูง					
25. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัย ฯ จะสามารถจัดการสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่ เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย และดนตรีสากล ได้สอดคล้องกับความต้องการ					

รายการ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่พอใจ
26. จากที่ท่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัย ฯ จะสามารถจัดการสอนวิชาดนตรีทุกชนิด อาทิ ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี ได้สอดคล้องกับความต้องการ					
27. ท่านพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถแก่บุตรหลานท่าน อาทิ การจัดนิทรรศการ การแสดงคอนเสิร์ต การประกวดแข่งขันทางดนตรี					
28. จากที่ท่านมา วิทยาลัย ฯ มีการจัดอบรม (การอบรม Workshop Masterclass) อาทิ ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก ดนตรีสมัยนิยม การดูแลรักษา การซ่อมเครื่องดนตรี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุตรหลานของท่าน					
29. ท่านพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูล ข่าวสารงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัย จัดขึ้น					
30. ท่านพึงพอใจกับการให้บริการห้องสมุด ห้องสมุดเสียง					
31. จากที่ท่านมา วิทยาลัย ฯ เป็นแหล่งวิชาการในการจัดทำเอกสารทางดนตรี เช่น วารสารเพลง ดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรี โน้ตเพลงเพื่อเพิ่มเติมความรู้บุตรหลานท่าน					
32. จากที่ท่านมา ท่านพึงพอใจว่า วิทยาลัย ฯ จะสามารถจัดการเตรียมความพร้อมแก่บุตรหลานท่านเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัย ฯ อย่างไร
ด้านการเรียนการสอน(วิชาการ).....

.....
.....

ด้านบุคลากร(ครู,พนักงาน).....

.....
.....

ด้านการจัดการฝ่ายธุรการ การเงิน การประชาสัมพันธ์

.....
.....

ด้านการบริการ (ความพอใจ, ความประทับใจ)

.....
.....
.....

ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก (t)

คำถาม	S ²	t
1. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการพักผ่อน ช่วยคลายความเครียด	0.55	1.13**
2. ท่านคาดหวังให้การเรียนรู้ดนตรีช่วยลดความก้าวร้าว ทำให้เด็กมีจิตใจละเอียดอ่อน	0.51	2.28
3. ท่านคาดหวังว่าการเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0.70	3.48
4. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว	0.54	3.18
5. ท่านคาดหวังให้การเรียนรู้ดนตรีช่วยสร้างระเบียบวินัยแก่เด็ก	0.61	2.37
6. ท่านต้องการให้บุตรหลานเรียนเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	0.35	1.84
7. ท่านต้องการให้บุตรหลานเรียนรู้จักการเข้าสังคม	0.50	1.47*
8. ท่านคาดหวังให้การเรียนรู้ดนตรีช่วยพัฒนาสติปัญญาของบุตรหลาน และส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่น ได้ดีขึ้น	0.54	2.26
9. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	0.35	3.23
10. ท่านมุ่งหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาปฏิกิริยา ไหวพริบ	0.60	1.07*
11. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาสมาธิของบุตรหลาน	0.24	0.86**
12. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเกิดความซาบซึ้งทางดนตรี และมีการพัฒนาอารมณ์สุนทรียะ	0.68	3.41
13. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยสร้างความเชื่อมั่น และเป็นตัวของตัวเองแก่บุตรหลานท่าน	0.35	3.41
14. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาลักษณะนิสัย และความเป็นเอกลักษณ์ (ลักษณะเฉพาะบุคคล)	0.58	-1.34*
15. ท่านคาดหวังว่าดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านกล้าแสดงออก	0.35	2.05
16. ท่านคาดหวังให้ดนตรีช่วยพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ	0.72	3.41
17. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต	1.08	3.95
18. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับสูงด้านดนตรี	0.57	2.87
19. ท่านคาดหวังให้สามารถเล่นเครื่องดนตรีที่เรียนได้เป็นอย่างดี	0.45	0.93**

ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก (t) (ต่อ)

คำถาม	S^2	t
20. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานมีโอกาสแสดงคอนเสิร์ต (concert)	0.58	0.71*
21. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานมีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีเป็นอย่างดี	0.63	2.82
22. ท่านคาดหวังให้บุตรหลานมีความรู้ทั่วไป ประวัติดนตรีเป็นอย่างดี	0.62	3.64
23. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดการเรียน (ระยะเวลา ระดับชั้นเรียน) ที่เหมาะสมแก่บุตรหลานของท่าน	0.44	1.29**
24. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสมเพื่อการเรียนของบุตรหลาน	0.26	0.83**
25. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ มีการวัด ประเมินผลการเรียนของบุตรหลานที่เป็นระบบ ได้มาตรฐาน	0.35	0.00**
26. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดครูผู้สอนที่มีความสามารถเพื่อการสอนบุตรหลานท่าน	0.24	0.86**
27. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดทำเอกสาร ตำรา เทปเพลง แผ่นเสียง เพื่อประกอบ และส่งเสริมการเรียนของบุตรหลานท่าน	0.38	2.21
28. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถของบุตรหลานท่าน อาทิ การจัดนิทรรศการดนตรี การแสดงต่อสาธารณชน การประกวด แข่งขันทางดนตรี การเรียนรวมวง (Ensemble)	0.47	2.79
29. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอนแก่บุตรหลานท่านตั้งแต่ระดับชั้นต้น ไปจนถึงชั้นสูง	0.35	1.07**
30. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ สามารถเปิดสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีสากลตามที่ท่านประสงค์จะให้บุตรหลานท่านเรียน	0.75	2.91
32. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัยฯ จัดอบรมทางดนตรี (การอบรม Workshop Masterclass) อาทิ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส ดนตรีสมัยนิยม การดูแลรักษาเครื่องดนตรี การซ่อมเครื่องดนตรี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุตรหลานของท่าน	0.70	3.87

ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก (t) (ต่อ)

คำถาม	S^2	t
33. ท่านคาดหวังต่อการประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสารงานกิจกรรมต่าง ๆ ของทางวิทยาลัย ฯ	0.36	1.43**
34. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ จัดการบริการห้องสมุด ห้องสมุดเสียง แก่บุตรหลานของท่าน	0.57	2.56
35. ท่านคาดหวังว่าวิทยาลัย ฯ ควรเป็นแหล่งวิชาการในการจัดทำเอกสารทางดนตรี เช่น วารสารเพลงดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรีต่าง ๆ โน้ตเพลง เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุตรหลาน	0.34	1.09**
36. ท่านคาดหวังให้วิทยาลัย ฯ เป็นสถานที่สำหรับเตรียมความพร้อมแก่บุตรหลานท่านเพื่อศึกษาต่อในระดับวิชาชีพ	0.70	5.29
37. บุตรหลานของท่านสนุกสนานกับการเรียนดนตรี ดนตรีช่วยผ่อนคลายความเครียด	0.39	0.69**
38. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านมีจิตใจละเอียดอ่อน ลดความก้าวร้าว	0.54	3.26
39. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0.45	3.27
40. จากการเรียนดนตรีของบุตรหลานท่านมีส่วนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว	0.24	1.79
41. การเรียนดนตรีช่วยสร้างระเบียบวินัยแก่บุตรหลานท่าน	0.31	2.56
42. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานท่านได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	0.50	-0.61**
43. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานของท่านเรียนรู้จักการเข้าสังคม	0.34	0.67*
44. การเรียนดนตรีช่วยพัฒนาสติปัญญาของบุตรหลานท่าน และส่งผลต่อการเรียนวิชาอื่น ได้ดีขึ้น	0.45	1.92
45. บุตรหลานของท่านมีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น	0.48	2.31
46. ดนตรีช่วยให้บุตรหลานของท่านมีการพัฒนาความสามารถด้านปฏิภาณ ไหวพริบ	0.24	-2.39*

ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก (t) (ต่อ)

คำถาม	S ²	t
47. การเรียนดนตรีช่วยให้บุตรหลานของท่านมีสมาธิดีขึ้น	0.59	1.79
48. การเรียนดนตรีช่วยบุตรหลานท่านเกิดความรู้สึกซาบซึ้งทางดนตรี และมีการพัฒนาอารมณ์สุนทรีย์	0.66	3.04
49. การเรียนดนตรีมีส่วนช่วยสร้างความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง	0.34	2.96
50. ดนตรีช่วยการพัฒนาลักษณะนิสัย ความเป็นเอกลักษณ์บุคคล	0.38	2.21
51. บุตรหลานของท่านกล้าแสดงออกมากขึ้นหลังจากเรียนดนตรี	0.36	1.84
52. ดนตรีช่วยพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำแก่บุตรหลานท่าน ช่วยให้กล้าคิด กล้าตัดสินใจ	0.81	3.03
53. บุตรหลานของท่านต้องการเรียนดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพด้านดนตรีในอนาคต	1.17	4.10
54. บุตรหลานของท่านต้องการศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับสูง	1.34	2.97
55. ท่านพึงพอใจกับความสามารถเล่นเครื่องดนตรีของบุตรหลาน	0.30	-0.37**
56. ท่านพึงพอใจกับการแสดงคอนเสิร์ต (concert) ของบุตรหลาน	0.66	0.27*
57. ท่านพึงพอใจกับความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีดนตรีของบุตรหลาน	0.35	1.09**
58. ท่านพึงพอใจกับความรู้ทั่วไป และประวัติดนตรีของบุตรหลาน	0.48	1.55**
59. ท่านพึงพอใจการจัดการเรียนการสอน (ระยะเวลาเรียน ระดับชั้นเรียน) ของวิทยาลัย ฯ ที่จัดให้บุตรหลานของท่าน	0.29	0.77**
60. ท่านพึงพอใจกับหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัย ฯ	0.36	0.34**
61. ท่านพึงพอใจกับระบบการทดสอบ การประเมินผลการเรียนของวิทยาลัย ฯ	0.26	1.27**
62. ท่านพึงพอใจกับความสามารถ และการสอนของครูผู้สอน	0.17	0.56**
63. ท่านพึงพอใจกับการจัดทำเอกสาร ตำรา เทปเพลง แผ่นเสียง เพื่อประกอบการเรียนการสอนของวิทยาลัย ฯ	0.42	0.99**
64. ท่านพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถแก่บุตรหลานท่าน อาทิ การจัดนิทรรศการ การแสดงคอนเสิร์ต การประกวด แข่งขันทางดนตรี	0.53	1.16**

ตารางที่ 39 แสดงค่าความแปรปรวน และค่าอำนาจจำแนก (t) (ต่อ)

คำถาม	S^2	t
65. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัยฯ จะสามารถจัดการเรียนการสอนดนตรีตั้งแต่ระดับชั้นต้นไปจนถึงขั้นสูง	0.38	-0.34**
66. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัยฯ จะสามารถจัดการสอนเล่นเครื่องดนตรีทุกเครื่องมือ ตั้งแต่ เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย และดนตรีสากล ได้สอดคล้องกับความต้องการ	0.42	-0.32**
67. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่าวิทยาลัยฯ จะสามารถจัดการสอนวิชาดนตรีทุกชนิด อาทิ ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีแจ๊ส ดนตรีคลาสสิก ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี ได้สอดคล้องกับความต้องการ	0.44	-0.31**
68. จากที่ผ่านมา วิทยาลัยฯ มีการจัดอบรม (การอบรม Workshop Masterclass) อาทิ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส ดนตรีสมัยนิยม การดูแลรักษา การซ่อมเครื่องดนตรี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้แก่บุคลากรของท่าน	0.72	2.12
69. ท่านพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์ และการให้ข้อมูล ข่าวสาร งานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยฯ จัดขึ้น	0.47	1.23**
70. ท่านพึงพอใจกับการให้บริการห้องสมุด ห้องสมุดเสียง	0.57	1.75
71. จากที่ผ่านมา วิทยาลัยฯ เป็นแหล่งวิชาการในการจัดทำเอกสารทางดนตรี เช่น วารสารเพลงดนตรี คู่มือการฝึกเล่นเครื่องดนตรี โน้ตเพลง เพื่อเพิ่มเติมความรู้บุคลากรท่าน	0.50	0.88**
72. จากที่ผ่านมา ท่านพึงพอใจว่า วิทยาลัยฯ จะสามารถจัดการเตรียมความพร้อมแก่บุคลากรท่านเพื่อเรียนดนตรีในระดับวิชาชีพ	0.63	1.34**
รวม	36.23	

* ข้อคำถามมีอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ 1.75

** ข้อคำถามมีอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมตามเนื้อหาเพื่อผลการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเมทินี เตชะวิทยากุล
วัน เดือน ปีเกิด	28 พฤศจิกายน 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2538 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคณตรี แขนงวิชาคณตรีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2545
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษวิชาเปียโน โครงการศึกษาคณตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Executive Summary

The Expectation of Parents Who sent their Children to Study Music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University

The informal music school, a place for music learning, has an important role and has been acknowledged from the social. It has more potentiality in responding parent's and students than music in the formal school. The lesson times of the informal music school are after school and on the weekend. As the expense for this kind of music school is quite high, parents therefore also have highly expectation in sending their children to study music. According to the interview of parents and students, they have varied of expectation. Mostly expected that music can help in developing the potentiality of emotion, social, personality and the intelligent of learners. Otherwise, music can help in developing the concentration and creativity. Children learn music for relaxing, for doing activities in free times, for entertaining, to developing knowledge and music ability, as well as for their profession in the future. Some of parents only expected that children could be able to play some musical instrument just for a little, while some of them sent their children to learn music because the social judged that music is a special ability.

Ivor Morrish (1972: 131) mentions that parents are the related person and have the important role in children's education. Parent's opinion about the education is important to determine the education of their children. The difference of status in social and economy of parents make different expectations in the value of education. Those expectations are covered the expectation in children's education. In sending children to learn music, it is depending on parent's opinion and attitude of each music school. Parents mostly expected that school should manage the education system according to their demand. Therefore, the expectation is important variable that has an influence for music school, which could not neglect.

According to the survey and interviewing private music school teachers, deputy director of college of music, Mahidol University (Mr. Surat Prapatrangsri), and a headmaster of Pawan music school (Ms. Ekkalak Laocharoen) found that many schools have similar problems. For example, such many amounts of students were resigned or drop out before completing their course. In addition, the number of students are reversed to the levels, that means there are many amount of students in beginner level, then getting hold down in higher levels and less amount of students in the intermediate and advance level. One reason because the result of music learning of children is not conformed to the decision and expectation of parents. Parents are not satisfied when children could not played well or never have a public performance after learning for several periods as they thought there was enough. Other reason is, parents are lack of understanding and think that their children have no development in music learning. That means school could not responded their demand.

Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University is the informal music institute for general people who interested in learning music.

It was opened in 1995, under the control of College of Music, Mahidol University. The objectives of this institute are as follows:

1. To be an institute for giving the music education for general people, teaching all level of music; from the very young beginners to the older beginner. It is also teaching all kinds of musical instruments, such as traditional music instruments, Thai musical instruments, eastern musical instruments, as well as western musical instruments, including all kinds of music, such as folk music, Thai classical music, international music, popular music, jazz music as well as classical music.
2. To be a center of many kinds of music workshop, such as elementary music teaching, music therapy, instruments maintaining, instruments repairing, music technology, classical music, jazz music, popular music, etc.
3. To be a center of music magazine, for example "Pleng Dontri" magazine, hand book of music playing, music score, handbook about how to get into the music and dramatic art academic position, etc., and to add and develop the quality of music education for general people.
4. To make the college of music as the institute of music experts to passed on the musical knowledge to other people that interested in music and make a model museum for a community.
5. To be a musical training center for students who want to continued their higher education in music.

Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University is an office under the control of college of music, Mahidol University, the institute that consists of many experts in music. It is also serving the musical knowledge to the social, not only to the college students. It has different working process with the general music school. It is mainly focusing in giving musical knowledge to the people, not expected in any profit like other private music schools.

From the previous mentioning, Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University is an original office of the informal music school. According to the importance of music education system and school managing as mentioned above, the researcher has an opinion that it should be studied systematically about parent's expectation about music learning and music school's education system management. The data found will be suitably improved the school's quality. Therefore, the researcher aims at studying about the expectation of parents who attempt in sending their children to study music, and the expectation parents about the success of school's proceeding through its objectives. The expectation will compared with the satisfying received from learning music and with school's proceeding through its objectives. The researcher hopes that parts of elements of parent's expectation will be an important basic for managing the music education system to response them. Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University can used the data found to help in school managing and improve the education system for more quality. The data will also help in improving the school's

works proceeding and to support in making school to be an original of informal music school for general public. The result will be a guide for making a real concept in learning music for parents, students and serving for social.

Research Objective

1. To study the expectation of parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University in a part of the musical values for learners.
2. To study the level of satisfying who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University in a part of the musical values for learners and school's work proceeding.
3. To compare the expectation and a satisfying of parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University in a part of the musical values for learners and schools work proceeding.
4. To compare the expectation of parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University in a part of the musical values for learners and schools work proceeding.

Advantage

1. The result can be a data for Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University for developing its quality of music education. The data will help school in responding parent's expectation.
2. The result can help school in planning about music education service for community in order to prevent the education vainness.
3. The result can be a guide in developing the quality of the informal music school's education system.

Hypothesis

1. Parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University have high level of expectation in the musical values for learners and school's work proceeding.
2. The expectation and the satisfaction of parents in musical values for learners and in school's work proceeding have statistically different at .05.
3. The difference of level of parent's education has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically different at .05.
4. The difference of parent's income has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically different at .05.

5. The difference of level of parent's musical ability has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically different at .05.

6. The difference children's learning period at this school has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically different at .05.

7. The difference of children's music education from other school has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically different at .05.

Scope

1. This research studies about the expectation of parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University, without the consideration about the variable of the materials and school's place.

2. Populations and sample group are parents of 258 students, between ages of 7 – 15 who study at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University during March to April 2002.

Procedure

Populations are parents of 751 students between ages of 7-15. Sample group selection used the easy random of sampling, selected from parents of western music students at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University.

Materials

Material for collecting data in this research is a questionnaire, which has been divided into 3 sections as follows:

Section 1 Check list questions about personal data, containing 5 questions.

Section 2 Rating scale questions about the expectation and satisfaction about sending children to study music, containing 64 questions.

Sections 3 Open ended questions for other opinions and suggestions.

Materials Construction

1. Create the questionnaires by searching the related documents, journal, statement and other related research and dissertation. Interviewing the private school's administrators. Ask for suggestions from advisors and committee for research data.

2. Presenting the outline of questionnaire to the major advisor and co-advisors to correcting the questions, making clear questions and correcting the language using, then revising.

3. Try out the questionnaire with parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University whom are not in the sample group.

4. Find out the reliability of questionnaire.

5. Print out the complete questionnaires and use with the sample group.

Data Collecting

1. The researcher collects data by give the questionnaires to the parents since March 30th to April 12th, 2002.

2. Analyze the data by using statistical analysis.

Results

1. Parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University have high level of expectation in the musical values for learners and school's work proceeding.

2. Parents who sent their children to study music at Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University have high level of satisfaction in the musical values for learners and school's work proceeding.

3. In comparison between the expectation and the satisfaction of parents in musical values for learners and in school's work proceeding, the result was statistically different at .05.

4. The difference of level of parent's education has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically no different at .05.

5. The difference of parent's income has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically no different at .05.

6. The difference of level of parent's musical ability has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically no different at .05.

7. The difference children's learning period at this school has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically no different at .05.

8. The difference of children's music education from other school has an effect for the expectation in music learning and school's work proceeding, which has statistically no different at .05.

Suggestions

Suggestions about the research

According to the study, parents were much satisfied in school's music education system and work proceeding. School's administrator should be continued to make an importance for every part of works in order to increase the level of the satisfaction and able to response the expectation of parents. At present days, there is lots of school business competition. Parents have more choices in choosing music school for their children. Therefore, it is necessary to develop the quality of school administration, teachers and standard of academic works that the parents put the importance of. Other works like the general administrative works, staff, activities managing and music library are support school's works:

1) Education managing

This is the main point that the parents were made the importance in. It is contained of the curriculum, teachers, learning management, evaluations, teaching materials and an official service. School should make an importance to the development the curriculum and teacher's responsibility. School should develop its personal officers, both teachers and general officers in order to make a quality of works. In addition, school should develop the standard of evaluation system.

2) Activities and Workshop

School should make an importance in activities, workshop by evenly improving the school resources promotion, activity promotion and managing the activities in order to increase the musical knowledge to students and teachers.

3) Commercial service

Parents had low level of satisfaction in school's commercial service. School should improve in making school's magazine, musical books and library service.

General suggestions

1. In further studies, should be studied about the attitude, the expectation or the satisfaction of parents who send their children to study music at this school compare with other music schools that containing of a similar music education progress with this school.

2. In further studies, should be studied about the attitude, the expectation and the satisfaction of parents who send their children to study music at this school and other school by combining the quality and quantity design of analysis and using many kinds of materials for collection data, such as interviewing, observing etc.

3. In further study, should study in other points such as other factors that have an influent in study music etc.

